БИР ЧАНОҚ ҲАМ НОБУД БЎЛМАСИН, БИР ТОЛА ҲАМ ЕРДА ҚОЛМАСИН!

Пахтанинг бир грамми ҳам нобуд қилинмасин! Етиштирилган бутун ҳосилни сўнгги кўрагигача териб олайлик!

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 237 (1757) | 30 ноябрь, 1960 йил, чоршанба | Баҳоси 20 тийин.

Қадрли ўртоқлар! Пахтани териш, қуритиш ва ташиш вақтида унинг нобуд бўлишига қарши кураш, шунингдек чорва молларнинг пахтани пайхон қилишининг олдини олиш — мажбуриятларни бажаришнинг энг муҳим шартидир.

Бир гектар ерда бир кўракнинг нобуд бўлишининг ўзи ҳам умуман республикада анча пахтанинг нобуд қилинишига олиб келади. Буни эсдан чиқармаслик керак. Қатор ораларида, йўлларда, пахта қуритадиган жойларда, тайёрлаш пунктларида тўкилиб қолган пахтани териб олиш зарур. Бу пахта — халқ бойлигидир ва биз бу бойликнинг нобуд қилинишига асло йўл қўяолмаймиз.

(Ўзбекистон КП Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Мурожаатидан).

— Кимки олтин-заримизнинг қадрига етмаса, ўз қадрига етмайди.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ОБЛАСТЬ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИГА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Тошкент областининг колхозчилари, совхоз ва РТСларининг ишчилари, қишлоқ хўжалик мутахассислари КПСС XXI съезднинг тарихий қарорларини амалга оширириб ва КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленумини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақага қўшилиб, гўшт етиштириш планини ва давлатга 2 йиллик план ҳажмида гўшт сотиш юзасидан олган мажбуриятларини муддатидан илгари бажарганликларини зўр мамнуния билан қайд қиладилар.

Давлатга 27846 тонна гўшт сотилди. Бу — ўтган йилнинг шу вақтигача сотилганидан 11 минг 800 тонна кўпдир.

Янгиер шаҳри, Қуйи Чирчиқ, Сирдарё, Юқори Чирчиқ, Гулистон, Оржоникидзе, Оққўрғон, Бекобод, Бўстонлиқ, Пискент районларининг қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари гўшт сотиш юзасидан олган социалистик мажбуриятларини областда биринчи бўлиб бажардилар. Янгиер шаҳридаги Карл Маркс номли, Бўстонлиқ районидаги Фрунзе номли колхозлар давлатга уч йиллик план миқдорида ва ундан ҳам кўпроқ гўшт сотдилар. 2-«Далварзин», 1-«Боёвут», «Оқ-қўрғон», 3-«Боёвут» совхозлари, Юқори Чирчиқ районидаги «Правда», «Политотдел», Свердлов номли, Янгийўл районидаги Сталин номли, Хрушчев номли, Янгиер шаҳридаги «Коммунизм», Бўстонлиқ районидаги «Қизил Ту», Оржоникидзе районидаги Ленин номли, Қуйи Чирчиқ районидаги Димитров номли колхозлар давлатга икки йиллик план ҳажмида ва ундан кўпроқ гўшт етказиб бердилар. Тошкент область қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари бу муваффақиятларга фидокорона меҳнат қилиш, молларни парвариш қилиш ва боқишнинг илғор зоотехника усулларини кенг жорий қилиш, молларни бўрдоқига боқиш ва ёш молларни ўстириш ҳамда чорвачиликнинг сермаҳсул тармоқларини ривожлантириш туфайли қўлга киритдилар.

«Узглавскотооткорм»нинг областдаги ҳамма хўжаликларида молларни семиртириш плани ошириб бажарилди. Бу йил давлатга ўтган йилдагига нисбатан чўчқа гўшти 1206 тонна, парранда гўшти 241,2 тонна кўп сотилди.

Ярослав Чиж ва Жўра Султоновнинг издошлари — Юқори Чирчиқ районидаги Свердлов номли колхознинг чўчқабоқари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Пак Ден Себ, «Политотдел» колхозининг чўчқабоқари Николай Ким, «Бўка» совхозининг чўчқабоқари Н. И. Иовлев чўчқаларни семиртиришда катта ғалабаларни қўлга киритдилар. Уларнинг ҳар бири 900—1000 бошдан чўчқани боқиб семиртирди.

Колхоз ва совхозларда йил бошидан буён қорамоллар 11 процент, шу жумладан сигирлар 12 процент, чўчқалар 19 процент, паррандалар 2,2 баравар кўпайди.

Область қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари давлатга сут сотиш юзасидан олган социалистик мажбуриятларини ҳам муддатидан илгари адо этдилар. Давлатга 50 минг 645 тонна сут сотилди. Колхоз ва совхозларда шу йилнинг 1 ноябригача ялпи сут етиштириш 11 процент кўпайди, ҳар бир сигирдан ўртача 1531 килограммдан сут соғиб олинди.

Оржоникидзе районининг колхоз ва совхозларида ҳар бир сигирдан 2368 килограммдан, Калинин районида 2294 килограммдан, 4-«Вревский» совхозида 3424 килограммдан ёки бу совхозда ҳар юз гектар ер ҳисобига 1602 центнердан сут олинди.

Оржоникидзе районидаги Ленин номли колхознинг илғор сут соғувчиси Зуҳра Комилова ҳар бир сигирдан ўрта ҳисобда 5200 килограммдан, Калинин районидаги Карл Маркс номли колхоз аъзоси Бўринисо Исҳоқова 4697 килограммдан, Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхозининг соғувчиси Хван Роза 4674 килограммдан сут соғиб олдилар.

Область қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари давлатга гўшт, жун ва тухум сотишда 1965 йилга белгиланган даражадан анча ўзиб кетдилар.

Давлатга тери ва мўйна сотиш плани ҳам ошириб бажарилди.

Колхоз ва совхозлар чорвачиликнинг озуқа базасини мустаҳкамлаш учун курашиб, 895,5 минг тонна силос бостирдилар. Бу — 1959 йилдагига нисбатан 1,9 баравар кўп бўлиб, ҳар бир сигирга 21 тоннадан тўғри келади. 494,3 минг тонна ёки ўтган йилдагига қараганда 110 минг тонна кўп дағал хашак тайёрланди.

Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» ва «Правда» колхозлари ҳар гектар ердан 1700—1800 центнердан маккажўхори кўкпояси олдилар.

Область колхоз ва совхозларида молларнинг наслини яхшилаш, сунъий урчитиш, молларни боқиш ва парвариш қилишдаги илғор усулларни жорий этишда ҳам катта ишлар қилинмоқда.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Тошкент областининг колхозчиларини, совхоз ва РТСларининг ишчиларини, қишлоқ хўжалик мутахассисларини, партия, совет, касаба союз, комсомол ходимларини ва барча меҳнаткашларни қўлга киритган муваффақиятлари билан қизғин табриклайдилар, ҳамда область қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари пахта тайёрлаш юзасидан 1960 йил учун олган мажбуриятларини шараф билан бажариш йўлида ўз кучларини аямасликларига, молларни кўпайтириш, уларни парвариш қилиш ва боқиш соҳасидаги илғор зоотехника усулларини ишлаб чиқаришга бундан буён ҳам далиллик билан жорий этишларига, гўшт, сут ва бошқа маҳсулотлар етиштиришни янада кўпайтиришларига, бу маҳсулотларнинг таннархини камайтиришларига, ҳамма турдаги моллар ва паррандалар сонини кўпайтириш, барча чорвачилик маҳсулотлари етиштириш юзасидан олган мажбуриятларини бажаришларига, чорва қишловини яхши ўтказишларига ва етти йилликнинг учинчи йилида чорвачиликнинг янада ривожланишига мустаҳкам замин яратишларига ишонадилар.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ — ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ

ОЛТИН-ЗАРИМИЗНИНГ ҚАДРИГА ЕТИНГ

Ҳамроқул ТУРСУНҚУЛОВ,

Янгийўл районидаги Хрушчев номли колхознинг ранси, уч марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони

<>

Кунларни тунларга улаб, тунларни кунларга улаб, ёз бўйи манглай тери тўкиб етиштирган ҳосилимизнинг бир қисми ҳали далада. Ўзбек халқининг ифтихори, ғурури бўлган «оқ олтин»имизнинг — бойлигимизнинг қор-ёмғир остида қолиб, нобуд бўлишига йўл қўймаймиз, деган мақсадни ўз олдига муқаддас вазифа қилиб қўйган ҳар бир пахтакор, ҳар бир механизатор, шаҳарлик биродарларимиз, сизларга маслаҳатим шу: Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг республикамиз меҳнаткашларига қарата ёзган Мурожаатига ватанпарварлик билан, ғайратимиз, ҳалол меҳнатимиз билан жавоб берайлик!

Ахир кузу-қишнинг аччиқ изғиринларига бардош бериб, саратон офтобининг ҳароратли тиғи остида туриб, шу «оқ олтин»имиз мўл бўлсин, хирмон баракали, юзимиз ёруғ бўлсин деб курашдик. Шу «оқ олтин»дан усти-бошимиз бут бўлишини, хонадон обод ва тўқ бўлишини, элу-юртнинг тинч бўлишини барчамиз яхши биламиз-ку. Эндиликда қиришга чидаб, бири қолганда пахта учун ҳароратли курашимизни озгина бўлса ҳам бўшаштириб юборсак, ютқазиб қўямиз, улкан халқимизнинг, жонажон партиямизнинг ишончини оқлайолмаган бўламиз. Агар тани-жони соғ, юрагида ўти бор ҳар бир киши майдонга отилса, бири-бирига ҳамкор бўлиб, пўлатдек мустаҳкам сафга тизилиб, бир ёқадан бош чиқариб астойдил интилса, олтин-заримизнинг бир грамми ҳам ерда қолмайди! Ҳа, шундай қилсак, юзимиз шувит бўлмайди. Маррага етган сиз азаматларга партия ва ҳукуматимиз каттакон раҳмат, дейди.

Колхозимиз аъзолари, сиз бидан ҳамкормиз деб, ёрдамга келган биродарларимиз ҳудди ана шуни ўйлаб, пахта далаларида юксак ватанпарварлик туйғуси билан жанг қилмоқдалар. «Оқ олтин» дурдонасининг сўнгги граммигача сира нобуд қилмай йиғиб-териб олиб, она-Ватан омборига етказиб бериш учун жанг қилмоқдалар.

Шу кеча-кундузда об-ҳаво қулай келган ҳар бир фурсатдан унумли фойдаланаётган механизаторларимиз бешта кўрак териш машинасини соз ҳолда ишга солиб, кунига 25 тоннадан ортиқ кўрак термоқдалар. 18 та чувиш машинаси бетиним ишлаб турибди. 3 та машинада иш қизғин. Маррага етиш учун астойдил интилаётган азамат кишиларимиз шу сушилка хўжаликларида ўт билан олишиб, кунига 18-20 тоннадан пахта қуритишаяпти. 840 колхозчи, мингга яқин шаҳарлик дўстларимиз далада. Уларнинг дили ҳам бир, тили ҳам. Серқуёш республикамизнинг 3 миллион 170 минг тонна сига муносиб ҳисса қўшамиз, кундан-кунга унумлироқ ишлаб, эл бойлигини қор-ёмғир остида қолдирмасдан йиғиштириб оламиз, дейишади улар. Мана, юрагида ўти бор кишиларимизнинг ўртага ташлаган олижаноб шиорлари!

Шу йўл билан кунига йиллик планнинг 1,5 процентидан ошириб пахта тайёрлашга эришмоқдамиз. Яқингинада колхозимиз охирги ўринлардан бирида эди. Меҳнатни ишнинг кўзини билиб, шу кечакундузнинг талаблари даражасида ташкил қилмаганлигимиз натижасида йиллик план кеча 100 процент бажарилди, яна 1000 тонна «оқ олтин» топширишга қарор қилдик.

Бу — ишни конвейер усулида ташкил этиб, далада қолган ҳосилни эртароқ йиғиб-териб олиш борасида ишлаётган тадбирларимизда биринчи ҳисобланади. Биз яна шунга эътибор бермоқдамизки, бу — нобудгарчиликка қарши кескин курашдан иборат. Марказий кўчаларимизда беш киши тонгдан кош қорайгунча машиналардан, аравалардан тўкилган пахталарни теркшади. Отахонларнинг ҳар бири кунига хирмонга 3—4 килодан «оқ олтин» тўкишади. Тасаввур қилиб кўринг, эҳтимол сиз шу учтўрт кило пахтани назарингизга илмассиз. Аслида тома-тома кўл бўлур деганларидек, граммлардан килолар, килограммлардан тоннолар ҳосил бўлади. Демак, шу отахонлар кунига бир неча ўн метрлаб газлама, бир неча хонадоннинг таомига ёг, чорвасига ем тайёрлаб бермоқда.

Колхозимизнинг 20 та бригадасида ер майдонига қараб, эгатларга тўкилган пахталарни териш учун кишилар ажратилган. Уларнинг хизмати катта. Тиним билишмайди, жўяк оралаб, этак тўлдириб, бир грамм ҳам пахтамизнинг нобуд бўлишига йўл қўймаслик учун интилишади. 6 та мактабда ташкил этилган пионер постлари аъзолари — фарзандларимиздан миннатдормиз. Шу қиличк ватанпарварлар ҳам ота-оналарининг ҳалол меҳнатлари туфайли бунёдга келган ҳосилга ҳораклари ачишади. Тўкилган ҳар ҳовуч дурдонани авайлаб, пуф-пуфлаб, чангдан тозалаб, ящикларга ташлашади.

Пахтакор касбдошларимиз, мана, бизнинг колхозимизда далада қолган ҳосилни эртароқ йиғиб-териб олиш ва унинг бир граммини ҳам нобуд қилмаслик учун қандай кураш олиб борилаётганлиги билан қисман бўлса ҳам танишдингиз. Агар сизлар ҳам ўз хўжаликларингизда йиғим-теримни конвейер усулида ташкил этиб, тўкилган пахталарни териш учун махсус кишилар тайинлаб, ақлни югуртириб меҳнат қилсаларингиз, эл бойлиги, Ватан бойлигининг бир қисми ерларга сочилиб нобуд бўлмайди.

Келинг, кенгашиб иш қилайлик! Маррага етиш учун оғир ва қамчилайлик, олтин-заримизнинг бир граммини ҳам нобуд қилмасдан йиғиб-териб олиб, она-Ватан омборига эртароқ етказиб берайлик!

ПАХТАНИ НОБУД ҚИЛИШ ВА ПАЙҲОН ЭТИШ — ЖИНОЯТ!

Областимиз пахтакорлари ҳар бир грамми Ватанимиз учун зарур бўлган «оқ олтин»ни сира ҳам нобуд қилмай йиғиб-териб олиш ва давлатга топшириш учун курашмоқдалар. Кўпчилик хўжаликларда пахта ҳосилини нобуд қилиш ва пайҳон этишга қарши кураш яхши ташкил этилган.

Шу билан бирга ҳосилни сақлашга нотўғри, ҳатто жинояткорона муносабатда бўлиш ҳоллари ҳам юз бераётир.

Мана, бир неча мисол: «Пискент» совхозининг молбоқарлари Мирқурбонов ва Ўролов ўзлари боқиб юрган ҳар грамм пахтамизнинг бир ярим гектар ердаги пахтани пайҳон этишига йўл қўйиб, катта жиноят қилдилар. Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхозининг аъзоси С. Холдоров ҳам икки бош сигирни пахтанинг ичига қўйиб юборган ва унинг пайҳон этилишига йўл қўйган.

Мирқурбонов, Ўролов ва Холдоровлар, шунингдек уйидан ўғирланган ва чигити ситиб олинган пахта топилгани учун Сирдарё районидаги Ильич номли колхознинг аъзоси Раҳмонов, Оққўрғон районидаги Ленин номли колхознинг аъзолари Қудратова ва Қозоқбоева, даладан ўғирлаб келган кўрак билан молини боққани учун Янгийўл районидаги «XIX партсъезд» колхозининг аъзоси Жаъфарова прокуратура томонидан жиноий жавобгарликка тортилдилар.

Айниқса кейинги вақтда колхоз ва совхозларда чорва молларининг пахтани пайҳон қилиши ҳоллари кўпайди. Янгийўл районидаги «XIX партсъезд» колхозининг Абдуллаев бошлиқ бригадаси даласидан 17 бош мол ушлаб олинди. Кейинги кунларда область колхоз ва совхозларининг пахта далаларидан ҳаммаси бўлиб 300 бош чорва моллари ушлаб олинди.

Ўз молларининг пахтани пайҳон қилишига йўл қўйган кишиларга Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг 1955 йил 11 январда чиқарган «Колхоз ва совхозларда экинларни пайҳон қилганлик учун жавобгарлик тўғрисида»ги Фармонига мувофиқ маъмурий чора кўрилди, яъни жарима солинди.

Бундан ташқари, Ўзбекистон ССР Жиноят Кодексининг 182 ва 183- моддаларида пахтанинг нобуд бўлишига ва чорва моллари томонидан пайҳон этилишига йўл қўйишда айбдор бўлган кишилар жиноий жавобгарликка тортилиб, уларга 1000 сўмгача жарима солиш ёки икки йилгача бўлган муддат билан озодликдан маҳрум этиш белгиланган.

Барча колхозчилар, совхозларнинг ишчилари ва жамоатчиликнинг эътиборини пахтани нобуд қилиш ва пайҳон этишга қарши кураш олиб боришга қаратиш зарур. Шу мақсадда комсомол ташкилотлари, суд-прокуратура органлари омма ўртасида тушунтириш ишларини кенг равишда олиб боришлари керак.

Б. ТУПОЛЕВ.

Тошкент область прокурори.

НАЗАРМАТ.

ДУРДОНАЛАР

Тоғларга бўй чўзгудек баланд
Қад кўтарган
хирмонларимиз,
Ҳар толаси дилларга
пайванд,
Унга боғлиқ
армонларимиз.
Пешона тер қадри ҳар
чаноқ,
Даламизнинг файзи у
билан,
Дилга яқин, қандай
нафис, оқ,
Алмашмаймиз дур, инжу
билан.
Дур узукка кўз бўлар,
ҳолос.
Пахта эса элнинг зийнати.
Шунинг учун унга зўр ихлос,
Бебаҳодир унинг қиймати.
Етилганда яшнаб ҳар чаноқ,
Жилва билан кулиб туради,
Қозондаги қайноқ сутдай оқ,
Тошаман деб тўлиб туради.
Мавритида узмасанг уни,
Ерга тушар ел қанотида,
Кута бериб ахир бир куни
Шундай қилар ўз ҳаётида...
Қўлни кутиб хазонрезгаро
Олтинингман, мени ол,
дейди,
Мен нафисман, менга боқ
барно,
Бойлигингга мен иқбол,
дейди.
Сўнгги грамм, сўнгги толам
ҳам
Хирмонингга уйилсин,
дейди.
Эл қудрати мен билан
бардам,
Янги қудрат қўйилсин
дейди.
Диёр ерин қарқара этган,
Бир сўзли эл, жўмард
пахтакор,
Қолган ҳосил мавсуми етган
Ўз аҳдингга бўлгин вафодор.
Бир чаноқ ҳам нобуд
бўлмасин.
Бир тола ҳам ерда
қолмасин.
Марра яқин, зафарга интил,
Берган сўзинг ерда
қолмасин.

СЎНГГИ ГРАММГАЧА!

Ҳар бир киши КПСС Марказий Комитети декабрь Пленумини муносиб совға билан кутиб олиш учун курашаётган ҳозирги пайтда бўлимимиз ишчилари ҳам дастлабки ютуқни қўлга киритдилар. 700 гектар ернинг ҳар гектаридан 21 центнердан пахта топшириб, планимизни 100 процент бажардик.

Биз бунга осонликча эришмадик. Терим бошланган дастлабки кунларданоқ ишни уюшқоқлик билан ташкил этдик. Тома-тома кўл бўлур деганларидек, терим вақтида нобудгарчиликка йўл қўймасликка ҳаракат қилдик. Планимизни тезроқ бажаришимизга сабабчи бўлган омиллардан бири шу бўлди, десак янглишмаймиз.

Бўлимимизнинг ишчилари, механик-ҳайдовчиларимиз тиним билмай меҳнат қилдилар. Давлатга ҳозирги кунга қадар 1471 тонна пахта топширган бўлсак, шундан 400 тоннаси машиналарда терилди. Механик-ҳайдовчи Умар Тангиров 76 тонна пахта терди.

Бўлимимиз ишчилари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, гектаридан яна 2 ярим центнердан, жами 150 тонна пахта топширишга ваъда бердик. Иккита кўсак чувиш машинаси ишлаб турибди. Терилган кўсакларни пешма-пеш чувиб, қуритиб топшириб турибмиз.

Даладаги қолган ҳосилни сўнгги граммигача нобуд қилмай териб олиб, қўшимча мажбуриятимизни албатта бажарамиз.

Н. ЖУРАЕВ.

«Пискент» совхозининг 5-бўлим бошқарувчиси.

ИСРОФГАР

Қадрли Акрамхўжа НУМОНОВ!

2- «Боёвут» совхозининг ўзлари бошлиқ бўлган 5- бўлимида галати ҳангомалар бўлаётганини, ўзларига эса «исрофгар» деб ном берилганлигини эшитиб, гапнинг очиғи, унча ҳафа ҳам, унча хурсанд ҳам бўлмадим. Негаким, ана шундай номни ўзларига пахта терининг дастлабки қурадиадёқ бериб, кўнгилларини «кўтариб» қўйиш даркор эди.

Эл бойлигини нес-нобуд қилишда, оқ дурдоналарни тепкилаб ўтишда, молларга едириб, пайҳон қилишда бутун областга «рекорд» қўйдингиз, донгингиз ҳамма-ёқни тутиб кетди. Ана шу ташаббусингиз учун шаҳар прокуратураси номидан сизни табриклаб қўйишга рухсат этгайсиз.

Бутун бўлимнинг пахта майдонларига мол, қўй, эчки, ҳатто ишга яроқсиз эшакларга ҳайдаб, эл бойлигини йиғиштириб олишни янги усулини ўйлаб чиқарибсиз. Боз устига «бу моллар пахта емайди, уруглаб турган бегона ўтларни тергилаб ейди!» деб, минг хил баҳоналар билан «ўз усулингизни» уриб ҳимоя қилаётган эмишсиз. Арзанда моллардан қолган ғўзапўчоқлардаги ҳисобсиз бирчигитларни йиғиштириб олиш ўрнига «еб тўймаган ялаб тўярмиди» деб ногора қоқаётган эмишсиз. Бунисига ҳам унча ҳафа бўлмадим. Негаким, ўзларининг қаерга борсалар, ана ўша ерда ишни «думи ҳуржинда» қилиб қўядиган қилиқлари борлигини билардим. Бўлимда пахта тайёрлаш плани эндигина 27 процент бажарилганлигининг бойиси ҳам мана шунда.

Бўлимдаги 3 та кўрак чувиш машинасини нима сабабдан «касалман»га чиқариб, иш унумини гоят пасайтириб юборишингизнинг сабабига кеча тушундим. Маълум бўлишича, ўзларининг буйруқлари билан машиналарга чаккиллаб суви томиб турган хўл кўсаклар ташланиб, пахта билан ғўзапўчоқлардан аллақандай оппоқ «қоришмалар» тайёрлаётган экансиз. Кўсакларни қуритиш етти ухлаб тушингизга ҳам кирмабди.

Йўқ, ўртоқ Нўмонов, сиз бориб турган исрофчисиз, «исрофгар» деб олган номингиз ўзингизга гоят ярашиб тушган. Истагим шуки, эл бойлигини нес-нобуд қилишда қўллаган усул ва тўплаган тажрибангиз ўзингизидан бери келмасин!

Самимий эҳтиром билан қадрдонингиз «УРТУҚМОҚ».

КПСС МК Пленуми шарафига

БИЗ ЎЗ ВАЪДАМИЗНИНГ УСТИДАН ЧИҚИШИМИЗ, ОЛГАН МАЖБУРИЯТЛАРИМИЗНИ БАЖАРИШИМИЗ ЗАРУР. БУ—БИЗНИНГ МУҚАДДАС БУРЧИМИЗДИР!

АЛБАН ХАЛҚИНИНГ МИЛЛИЙ БАЙРАМИ МУНОСАБАТИ БИЛАН ТАБРИКЛАР

КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев ва СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев албан халқини миллий байрам — Албания фашистлар оккупациясидан озод қилинган кунининг 16 йиллиги муносабати билан табрикладилар.

28 ноябрда Анвар Хўжа, Хожи Леши ва Мехмет Шеху ўртоқлар номига юборилган табрик телеграммасида Албания Халқ Республикасида амалга оширилаётган социалистик қурилишда эришилган муваффақиятлар қайд қилинади. Телеграммада таъкидланадики, социалистик мамлакатларнинг муваффақиятлари, уларнинг бирлиги ва жипслиги ҳозирги замонининг қудратли фактори бўлиб, ҳозирги вақтда инсоният тараққиётининг боришига ҳал қилувчи таъсир ўтказмоқда. Социалистик мамлакатлар, дейилади табрикда, социал тузумлари турлича бўлган давлатларнинг тинч-тотув яшаш принципини амалга ошириш учун қатъий кураш олиб бориб, ҳамма халқлар ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик сиёсатини изчиллик билан ўтказмоқдалар, бутун дунёда тинчлик ишини қаттиқ туриб ҳимоя қилмоқдалар.

Айни вақтда Ташқи ишлар министри А. А. Громико Албания Халқ Республикаси ташқи ишлар министри Бехар Штиллага табрик телеграммаси юборди. (ТАСС).

МАВРИТАНИЯ ИСЛОМ РЕСПУБЛИКАСИНИНГ БОШ МИНИСТРИ МОКТАР УЛД ДАДДА ЖАНОБ ОЛИЙЛАРИГА

НУАКШОТ ШАҲРИ

Мавритания мустамлакачилик зулмидан озод бўлиш йўлида биринчи қадам қўяётган кунда Мавритания халқига Совет Иттифоқи халқларидан, СССР Ҳукуматидан ва шахсан ўз номимдан самимий табриклар ва энг яхши тилаклар йўллайман. СССР Ҳукумати ленинча ташқи сиёсат принципларига ҳамиша амал қилиб ва халқларнинг ўз тараққиёти йўлидаги интилишларини чуқур ҳурмат қилиб, Мавритания аҳолиси бу олижаноб ишда муваффақиятга эришади, деб ишонч билдиради.

Мавритания халқига муваффақият ва равнақ тилайман.

Н. ХРУШЧЕВ,

СССР Министрлар Совети Раиси.

Москва, Кремль,
1960 йил, 28 ноябрь.

КАМБОДЖА ДАВЛАТИНИНГ БОШЛИҒИ НОРОДОМ СИАНУК МОСКВАГА КЕЛДИ

МОСКВА, 28 ноябрь. (ТАСС). СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукуматининг таклифига биноан Камбоджа давлатининг бошлиғи шаҳзода Нородом Сианук ва унинг ҳамроҳлари расмий визит билан бугун Москвага келди.

Камбоджа ва Совет Иттифоқининг давлат байроқлари билан безатилган Внуково аэродромида ҳурматли меҳмонни Л. И. Брежнев, А. Н. Косигин, Е. А. Фурцева, Н. С. Хрушчев ўртоқлар, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари Н. Байрамов, СССР министрлари ва бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

Кўчаларда ва майдонларда мингларча москваликлар Камбоджадан келган ҳурматли меҳмонни ва у билан бир машинада кетаётган совет раҳбарларини самимий кутиб олдилар.

ИККИ РЕСПУБЛИКА ГЕОЛОГЛАРИНИНГ МУСОБАҚАСИ

Украина геологлари делегацияси 29 ноябрда Тошкентдан Олмаотага жўнаб кетди.

Меҳмонлар Ўзбекистонда етти кун бўлдилар. Улар ўзларининг ўзбек ҳамкасбларининг ишлари билан батафсил танишиб, илғор иш методлари билан ўртоқлашдилар. Украина геологлари Бухоро, Газли Самарқанд шаҳарларини бориб кўрдилар. Оҳангарон ҳавзасидаги кўмир разрезида, Олмалиқдаги полиметалл конларида ва бойитиш корхоналарида бўлдилар.

Ўзбекистон ССР геология бош бошқармаси партия-хўжалик активи йиғилишида иккала қардош республика геологлари социалистик мусобақа натижаларига якун ясадилар. Ҳар иккала республиканинг геологлари планларни мунтазам равишда ошириб бажариб, Ватанни янги бебаҳо кашфиётлар билан мамнун қилмоқдалар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов Украина геологларини қабул қилди. Суҳбат вақтида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретарлари Ф. Е. Титов ва М. А. Абдураззоқов ҳозир бўлдилар.

(ЎзТАГ).

„ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ“
2-БЕТ, 30 НОЯБРЬ, 1960 ЙИЛ.

Область чорвадорларининг меҳнат ғалабаси

Давлатга 2 йиллик план миқдорида гўшт сотилди

Тошкент областининг қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари чорвачиликни янада ривожлантириш ва унинг маҳсулдорлигини ошириш юзасидан бошланган умумхалқ мусобақасига қўшилиб, КПСС Марказий Комитетининг навбатдаги Пленумини муносиб кутиб олиш учун курашиб, 28 ноябрда давлатга икки йиллик план миқдорида гўшт сотиш юзасидан олган социалистик мажбуриятларини бажардилар.

Давлатга 27846 тонна — ўтган йилдагига қараганда 11800 тонна кўп гўшт сотилди.

Янгиер шаҳри, Қуйи Чирчиқ, Сирдарё, Юқори Чирчиқ ва бошқа бир қатор районларнинг колхоз ва совхозлари зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини бажаришда ажойиб муваффақиятларни қўлга киритдилар. Айрим колхозлар социалистик мусобақа давомида давлатга гўшт сотиш соҳасида юқори кўрсаткичга эришдилар ва уч йиллик план миқдорида гўшт етиштирдилар. Янгиер шаҳридаги Карл Маркс номли, Бўстонлиқ районидаги Фрунзе номли колхозларда уч йиллик план миқдорида гўшт сотилди. 2-«Далварзин», 1-«Боёвут», «Оққўрғон», 3-«Боёвут» совхозлари, Юқори Чирчиқ районидаги «Правда», «Политотдел», Свердлов номли, Янгийўл районидаги Сталин номли, Хрушчев номли колхозлар икки йиллик план миқдоридан кўп гўшт топширдилар.

Чорвачиликни ривожлантиришда прогрессив методлар кенг қўлланилганлиги, бўрдоқига боқиш яхши ташкил қилинганлиги туфайли ана шундай муваффақиятларга эришилди. Давлатга сотилган чорва молларнинг ўртача оғирлиги қуйидагича миқдорни ташкил этди: йирик шохли қорамолнинг ўртача оғирлиги ўтган йилдаги 222 ўрнига 248 килограмм, чўчқаларнинг ўртача оғирлиги 82 ўрнига 90 килограмм ва қўйларнинг оғирлиги 38 ўрнига 42 килограмм бўлди.

Кўпгина илғор хўжаликлар чорвани бўрдоқига боқишни ташкил этиш соҳасида ажойиб муваффақиятларга эришдилар. 2-совхозлараро бўрдоқига боқиш базаси минг бошдан ортиқ қорамолни бўрдоқига боқди ва ҳар бир қорамолнинг суткасига ўртача 927 граммдан семиришини таъминлади.

Давлатга чўчқа гўшти сотиш ўтган йилдагига қараганда 12.060 центнер кўпайди. Шунингдек парранда гўшти сотиш ҳам кўпайди. Давлатга 500 минг бош тирик вазнда жами оғирлиги 4365 центнер парранда сотилди. Бу ўтган йилдагига қараганда деярли икки баравар кўпдир.

Юқори Чирчиқ районидаги Свердлов номли колхознинг чўчқабоқари Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Пак Ден Сиб, «Политотдел» колхозидан Ким Николай ўртоқлар мамлакатимизнинг донгдор чўчқабоқари Ярослав Чиждан ўрнақ олиб, умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилиб, чўчқаларни бўрдоқига боқишда яхши кўрсаткичларга эришдилар. Уларнинг ҳар бири мингтадан чўчқани бўрдоқига боқиб, давлатга минг центнердан ортиқ чўчқа гўшти топширдилар. «Бўка» совхозининг чўчқабоқари Иовлев ҳам 900 бошдан ортиқ чўчқани бўрдоқи қилиб боқди.

Бўстонлиқ районидаги «Қизил ту» колхозининг чўпони А. Эштоев ажойиб муваффақиятларга эришди. У ҳар юз бош совлиқдан 157 бошдан қўзи олди. Тошкент наслчилик совхозининг чўпони С. Болгонбоев ҳам 100 бош совлиқдан 120 қўзи олди.

Область колхоз ва совхозлари йирик шохли қорамоллар сонини кўпайтириш юзасидан олган мажбуриятларини ҳам 101 процент бажардилар. Ўтган йилдагига қараганда йирик шохли қорамоллар сони 13500 бош, шу жумладан сигирлар сони 4700 бош, чўчқалар сони 9600 бош, паррандалар 197,1 минг бош кўпайди.

Область қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари давлатга сут сотиш юзасидан олган социалистик мажбуриятларини ҳам бажардилар. 1960 йилнинг 28 ноябригача давлатга 50645 тонна—ўтган йилдагига қараганда 5143 тонна кўп сут сотилди. Шундай қилиб давлатга сут сотиш плани 120 процент бажарилди. Колхоз ва совхозларда ялпи сут соғиб олиш ўтган йилдагига қараганда 7000 тонна кўпайди. Ҳар бош соғин сигирдан 1 ноябрга қадар соғиб олинган сут ўртача 1531 килограммни ташкил этди. Оржоникидзе район колхоз ва совхозларида ҳар бош соғин сигирдан ўртача соғиб олинган сут 2368 килограмм, Калинин районида 2294 килограммга етди. 4-«Вревский», совхози бу соҳада катта муваффақиятларга эришди. Совхозда ҳар бош соғин сигирдан 3424 килограммдан сут соғиб олиниб, давлатга сут сотиш юзасидан олинган мажбурият муддатидан илгари бажарилди. Совхоз чорвадорлари эскиша яроқли ҳар юз гектар ер ҳисобига 1602 центнердан сут соғиб олинишини таъминладилар.

Областнинг кўпгина колхозлари сут соғиб олишни кўпайтиришда қувончли натижаларга эришдилар. Калинин районидаги Карл Маркс номли, Сталин номли, Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон», Ленин номли, Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел», Янгийўл районидаги Сталин номли колхозларда ҳар бош сиғин сигирдан соғиб олинган сут 2500—3000 килограммни ташкил этди.

Оржоникидзе районидаги Ленин номли колхознинг сут соғувчиси Зуҳра Комилова ҳар бош соғин сигирдан 5200 килограммдан, Калинин районидаги Карл Маркс номли колхознинг сут соғувчиси Бўриниса Исҳоқова 4700 килограммдан сут соғиб олдилар.

Область қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари ўз ички имкониятларини ҳисоблаб чиқиб давлатга яна 2 минг тоннага яқин сут сотиш ва шу йўл билан 1965 йил учун белгиланган даражага етиб олиш мажбуриятини олдилар.

Областда давлатга чорвачилик маҳсулотлари сотиш ва реализация қилиш соҳасида 1965 йил учун белгиланган даражадан ҳам ўтиб кетилди. Давлатга гўшт, сут ва чорвачилик маҳсулотлари сотиш давом этмоқда.

Область колхозлари ва совхозлари чорвачиликнинг ем-хашак базасини мустаҳкамлаш соҳасида ҳам катта ишлар қилдилар.

Силос бостириш юзасидан олинган мажбурият анча ошириб бажарилди. 895,5 минг тонна ёки 1959 йилдагига қараганда 427 минг тонна кўп силос бостирилди. Ҳар бош сигирга 21 тоннадан силос тўғри келади.

Кўпгина хўжаликлар бу йил маккажўхоридан жуда юқори ҳосил олдилар. Юқори Чирчиқ районидаги «Правда» ва «Политотдел» колхозлари ҳар гектар ердан 1700—1800 центнердан кўкпоя олдилар.

Областда 494260 тонна ёки ўтган йилдагига қараганда 110 минг тонна кўп дағал ем-хашак тайёрланди.

Ҳозирги пайтда область партия, совет, комсомол ва қишлоқ хўжалик органларининг бутун куч ва ғайрати давлатга гўшт, сут ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари сотиш юзасидан олинган социалистик мажбуриятни бажаришга, барча турдаги чорва моллари туёғини кўпайтиришни таъминлашга, чорва қишловини намунали ўтказишга қаратилган.

Суратларда: (чапдан) Чиноз районидаги «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги» колхозининг раиси Исмаддинёр Аҳмедов, мавсумда колхоз хирмонига 10 тоннадан ошириб «оқ олтин» тўккан Шакар Тўйбекова, ўз агрегати билан 308 тонна пахта терган механик-ҳайдовчи Фикрет Сефиршаев, колхознинг илғор теримчиси Назира Умаралиева, 40 гектар майдоннинг ҳар гектаридан қариб 50 центнерга етказиб ҳосил етиштиришга муваффақ бўлган колхознинг тюпкочи звено бошлиғи Рустам Ўсарбеков ўртоқлар.

Б. Эрқоров фотолари.

МАЖБУРИЯТНИ ҲАМ БАЖАРАМИЗ

Йил бўйи қилинган самарали меҳнат туфайли колхозимиз пахтакорларининг юзи ёруғ бўлди. Улар КПСС Марказий Комитетининг яқинда бўладиган Пленумига муносиб совға тайёрладилар. Йиллик пахта тайёрлаш плани муддатидан олдин ado этилди. 1217 гектар ернинг ҳар гектаридан хирмонга 29 центнердан «оқ олтин» тўкилди.

Бу ўз-ўзидан бўлмади, албатта. Қанчадан-қанча қийинчиликларни енгиб ўтишга тўғри келди. Об-ҳаво ноқулай келганлиги сабабли чигит кеч экилди. Бунинг устига, бир қатор майдондаги чигит ернинг намида чириб кетди. Қараб туриб бўлармиди, бузиб экишга тўғри келди. Ғўза парваришни юқори агротехника қоидаларига биноан ўтказилди. Ғўзалар шарбат сувини тўйиб ичди. Ўз вақтида сифатли ишлов берилди, ҳашаротнинг кўз очишига имкон берилмади. Механизация кенг қўлланилди, илғорлар тажрибаси оммалаштирилди. Бу каби тадбирлар далада мўл ҳосил тўплаш имконини берди.

Фикрет Сефиршаев бошлиқ тюпкочи звеносининг пахтакорлари ўтган хўжалик йилида ажойиб муваффақиятларни қўлга киритган эдилар. Гектаридан 50 центнерга етказиб ҳосил кўтарилган эди. Бу йилги натижа янада қувончли бўлди. Йиллик пахта тайёрлаш плани районда биринчи бўлиб бажарилди. 42 гектар ернинг ҳар гектаридан 55 центнердан «оқ олтин» топширилди. Рустам Ўсарбеков, Фазлиддин Нажмиддинов, Эркин Тўйчибеков сингари тюпкочиларнинг ютуғи ҳам кишини қувонтиради.

Коммунист Мансур Оғабоев бошлиқ бригада аъзолари ҳосилни ўтган йилгига нисбатан 4 центнерга оширдилар. Йиллик план 120 процентга етказиб бажарилди. Бригада эрта-индин мажбуриятни ҳам бажаради. Қурбон Юсупов, Турсун Эсимбоев, Эсеркеп Сартбоев ўртоқлар бошлиқ бригада пахтакорлари ҳам мажбуриятни бажариш арафасида турибдилар.

Пахта йиғим-теримида Шакар Тайбекова, Ҳолдон Сафарова, Сания Абдураҳмонова ва Назира Усмонова сингари чевар теримчилар ташаббус кўрсатиб ишладилар. Уларнинг ҳар бири мавсумда хирмонга 10—11 тоннага етказиб пахта тўкди.

Шу нарса қувончлики, пахтани машина билан теришга бўлган муносабат кескин ўзгарди. Буни қуйидаги бир мисолнинг ўзидан кўрса бўлади. Ўтган йили машина билан 500 тоннага яқин пахта терилган эди. Бу йил эса машиналар бункеридан 1073 тонна «оқ олтин» тўкилди. Биргина Фикрет Сефиршаев ўз агрегати билан 308 тонна пахта терди!

Колхозимизда йиғим-терим ишларига яқиндан ёрдам бераётган Калинин район меҳнаткашларидан беҳад миннатдормиз. Уларнинг кучи билан ҳозиргача 52 тонна пахта терилди.

Шу кунларда йиғим-терим ҳар қачонгидан ҳам қизғин давом этаяпти. Мингдан ортиқ киши кўрак тераётир. 8 та кўрак чувиш машинаси тинимсиз ишлаб турибди. Марказлаштирилган пахта қуритиш цехининг кечаю-кундуз ишлаши таъмин этилди. Йиғим теримга иштирок этаётганларнинг унумли меҳнат қилишлари учун барча шарт-шароитлар ҳозирланган. Натижада ҳар куни йиллик планнинг бир процента миқдорида ва ундан ҳам ошириб пахта тайёрланмоқда. Биргина пахта қуритиш цехи бир кеча-кундузда 25—28 тонна пахта бераяпти.

Суръатни сира ҳам бўшаштирмаймиз. Пленумни гектаридан 32 центнердан «оқ олтин» топшириш юзасидан олган мажбуриятимизни муваффақиятли бажариш билан кутиб оламиз! Азамат пахтакорларимиз шу шиор асосида иш кўрмоқдалар.

Келгуси йил мўл ҳосили ҳам диққат-эътиборимизда. Ғўзапоядан бўшаган ерлар пешма-пеш шудгор қилинмоқда. Учта трактор билан ҳозиргача 200 гектардан ортиқроқ ер сифатли шудгор қилиб қўйилди.

И. АҲМЕДОВ,

Чиноз районидаги «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги» колхозининг раиси.

Совхознинг илғор бригадаси

Гулистон районидаги «Мирзачўл» совхозининг ўртоқ Тошпўлат Очилов бошлиқ бригада ишчилари ўзларининг ҳалол меҳнатлари билан 120 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан она-Ватанга 30 центнердан «оқ олтин» етказиб беришга эришдилар.

Бригада ишчилари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Мурожаатига амалий иш билан жавоб бериш мақсадида эл хирмонига яна 50 тонна «оқ олтин» тўкишга қарор қилдилар.

Бундай муваффақиятларни қўлга киритишда Р. Илёсова, М. Холжигитова, Г. Анорқулова ўртоқлар каби кўпминг килограммчи теримчилар ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшдилар. Уларнинг ҳар бири шу кунгача 12—15 тоннадан пахта терди.

Ҳозир ҳам далада иш қизғин. Йигит ва қизлар жадал суръатлар билан кўсак теришмоқда. Чувиш машиналари бетиним ишлаб турибди. Сушилка хўжалигида ҳам ҳаёт қайнамоқда.

А. СУЛАЙМОНОВ.

Шудгорлаш кучайтирилди

Келгуси йил мўл ҳосил етиштириш мақсадида Чиноз районидаги барча колхозларда шудгорлаш қизғин тус олиб кетди. Киров номли колхознинг меҳнатсевар механизаторлари 300 гектар майдонни шудгорлаб қўйдилар. Ҳосил йиғиб олинган майдонларга фосфор солиб, сифатли шудгор қилишда Т. Тўлибоев, Т. Анорбоев, Ч. Валентин каби механизаторлар яхши натижаларга эришмоқдалар. Улар ўз сменаларида 5 — 6 гектар майдонни шудгор қилиб, бошқаларга намуна бўлишяпти.

Шунингдек райондаги Ленин номли, Навоий номли колхозларда ҳам кузги шудгор қизғин тус олди.

Т. ЖЎРАБОЕВ,
Т. ИМОМОВ.

Хирмонга 15 тонна „оқ олтин“ тўкдим

Йиғим-терим олдидан мавсумда 15 тонна пахта тераман деб сўз берган эдим. Об-ҳаво ноқулай келиб, пахта терими ўтган йилдагига нисбатан анча кеч бошланганига қарамай олган мажбуриятимни бажардим. Роса 15 тонна «оқ олтин» териб, хирмонга тўкдим.

Бундай ютуқни қўлга киритиш осон бўлмади, албатта. Кун сайин, соат сайин иш суръатини оширишга тўғри келди. Колхозимизнинг комсомол ташкилоти, шунингдек район комсомол комитети биз комсомол-ёшларни фидокорона меҳнат сари доимо рағбатлантириб турди. Шунинг учун мен йиғим-терим қизғин авж олган кунларда 300—350 килограммдан пахта тердим.

Ҳали бригадамиз даласида ҳосил кўп. Бу ҳосилнинг ҳаммасини тўла-тўкис йиғиштириб, давлатга топширмасак, кўнглимиз тинчимайди. Шунинг учун ҳам мен ҳамма дугоналарим қатори янги мажбурият олиб, кўсак термоқдаман.

Колхозимиз йиллик планни бажаришда анча орқада бормоқда. Шунинг учун ҳам биз ҳозирги кунинг қадрига етишимиз керак. Далаларимиздаги ҳосилни тўла йиғиб олиб, давлатга топширишимиз зарур. Биз ана шу мақсад билан астойдил меҳнат қилмоқдамиз.

Зеври ТЕФИКОВА,
Гулистон районидаги «Ленинград» колхозининг теримчиси.

МУТАХАССИС МАСЛАҲАТИ

Шудгорлаш сифатли бўлсин!

Кузги шудгор — тупроқнинг унумдорлик хусусиятини оширишда асосий омиллардан бири эканлигини деҳқонларимиз яхши биладилар. Шунинг учун ҳам бу ишни сифатли ўтказиш муҳим аҳамиятга эга.

Ғўза ҳосилдор бўлиб ўсиши учун унинг илдизи эркин ривожланиши керак, бунинг учун эса ер юмшоқ бўлиши лозим. Сув ҳам юмшоқ ерга яхши сингади. Қаттиқ ерга ёмғир ёғса ёки сув қўйилса, унинг кўп қисми тупроқ қаватидан оқиб ўтади, яхши сингмайди.

Демак тупроқнинг донадор бўлиб, ҳамма вақт ҳаво кириб туриши учун ер сифатли ҳайдалган бўлиши керак.

Илмий-текшириш институтлари ва илғор колхоз-совхозларда ўтказилган тажрибалар шудгор қилинган ерларда ҳосилдорлик 4 — 5 центнер ортишини кўрсатади. Масалан, Чиноз районидаги Киров номли колхознинг 9- 11, 13-бригаларида кейинги уч йил мобайнида ўтказилган тажриба натижасида шу нарса аниқландики, октябрь, ноябрь ойларида шудгорланган пайкалларда ҳар гектаридан олинадиган ҳосил 4,5 центнердан, декабрнинг иккинчи ярмида ҳайдалган ерларда эса 3 — 3,5 центнердан ошган. Шундай экан, жойларда ҳамма ер бўшашини кутиб турмасдан ишни конвейер усулида ташкил этиб, пешма-пеш шудгор қилиш зарур.

Тупроқнинг таркиби ҳақида гапирар эканмиз, ундаги чиринди моддаларнинг етарли миқдорда бўлишига аҳамият бериш лозим. Тупроқнинг донадорлиги ва бошқа муҳим ҳосилдорлик хусусияти унинг ана шу таркибига ва ундаги чириндиларнинг оз-кўплигига боғлиқдир. Чириндининг кўпайиши учун эса ерни сифатли гўнглаш талаб қилинади. Бунинг учун ҳар гектар ерга кам деганда 8 — 10 тоннадан гўнг солинса, тупроқ структураси яхшиланади.

Ҳосили батамом йиғиб олинган карталарда кетма-кет ғўзапоя юлиш машиналарининг ишлашини таъминлаб, ерни шудгорга тайёрлаш лозим. Бунда шуни унутмаслик керакки, вильт касали ва бошқа касалликлар билан зararланган пайкалларнинг ғўзапоялари илдизи билан суғуриб олиниши мақсадга мувофиқдир.

Шудгорлашнинг сифатли бўлиши ернинг зарур чуқурликда ҳайдалиши учун плугларга чим қирқар ўрнатиб, загон усулида иш олиб бориш лозим. Тупроқни ағдармай ҳайдайдиган плуглар билан иш қилганда, ер 50 — 60 сантиметр чуқурликда юмшатилиши лозим.

Ер музламасдан туриб ҳамма ерда шудгорлашни тугаллаб, келгуси йил ҳосилига мустаҳкам замин яратиш ҳар бир колхозчи совхоз ишчисининг муқаддас бурчидир.

С. ҚАЮМОВ,
биология фанлари кандидати.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

Янгиерда нимани кутишяпти?

Шаҳар партия комитетининг секретарлари билан гаплашсангиз, планнинг эмас, мажбуриятнинг бажарилишини ҳам нақд қилиб кўйишади. Бу жуда соз. Бироқ бу гапнинг бошқа томони бор: агар пахта териш ва топширишнинг боришини тарозининг бир палласига, шаҳар раҳбарлари бераётган ваъдаларни иккинчи палласига солиб ўлчаб кўрсангиз, уларнинг бирини осмонда, бирини ерда кўрасиз.

Қуруқ сўз қулоққа ёқмас дейдилар. Келинг, суҳбатимизга факт ва рақамларни таклиф қилайлик. Шу кунларда янгиерликлар йиллик планнинг 0,13—0,15 процентига миқдорида пахта тайёрламоқдалар. Худди шу фактга шаҳар партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ Сардоровнинг «13 декабргача мажбуриятни бажарамиз» деб қайта-қайта берган ваъдасини солиштириб кўрсак нима бўлади? Бундан шу нарса келиб чиқадики, Янгиерда гап қуюғу, иш суюқ. Чунки йиллик план энди 66 процент бажарилди. Агар бундан бўён кунига 1,5 процентдан пахта берилса, Пленумгача планни бажариш мумкин. Социалистик мажбуриятни адо этиш учун эса ҳар куни йиллик планнинг салкам 2 проценти миқдорида пахта териб давлатга топшириш керак.

Бу гаплардан планни ҳам, мажбуриятни ҳам бажариш жуда қийин экан, деган маъно чиқмайди, албатта. Асло ундай эмас. Фақат ишни ташкил қилиш, ҳамма кучларда ва имкониятлардан тўла фойдаланиш, меҳнат унумдорлигини кескин ошириш лозим. Нега бундай деяпмиз? Шунинг учунки, айрим кунларда шаҳар бўйича ҳар бир теримчининг терган пахтаси 9—10 килограммданга тўғри келмоқда. 24 ноябрдаги иш бунга мисол бўлаолади.

Шаҳар партия комитети йиғим-теримдаги судралишни тўхатиш мақсадида ҳамма хўжаликларга қўшалоқ-қўшалоқ вакиллар юборди. Шуниси ажабланарлики, бу тадбирларнинг ишга таъсири сира ҳам сезилмаётир. Мана, 3-«Боёвут» совхозини олайлик. Бу хўжаликка шаҳар партия комитетининг секретари ўртоқ Шукуров юборилган. Бироқ барибир совхозда кўзга кўринарли силжиш бўлмаётир. Ҳамон уюшқоқсизлик, ишда унумсизлик давом этмоқда.

23 ноябрдаги ишни олиб кўрайлик. Биз атайин 5—6 кун илгариги фактни олаяпмиз. Сабаби шуки, бундан буён тобора совуқроқ, ноқулайроқ об-ҳаво бўлиши табиий. Демак, кечаги кун бугунгидан илиқ-иссиқроқ, бугунгиси эртагисидан қулайроқ бўлади. Бошқача қилиб айтганда, келтирган мисолимиз совхознинг зarariга эмас, фойдасига бўлади. Шу куни мавжуд 2233 ишчи кучидан 1180 киши пахта теримида қатнашиб, 17 тоннаю 400 килограмм пахта терган. Бу ҳар бир теримчига салкам 15 килограммдан тўғри келади.

Коммунистлар бошчилик қилаётган айрим участкаларда меҳнат унумдорлигининг пастлиги кишини ҳайрон қолдиради. 23 ноябрда ўртоқ М. Жўраев бошқарувчи бўлган 4-участкада ҳар бир теримчи ўртача 27 килограммдан, коммунист ўртоқ М. Тойиров бошқарувчи бўлган 6-участкада эса 11 килограммдан пахта терилган. Бу участкага совхоз партия бюроси томонидан хўжаликнинг бош агрономи коммунист ўртоқ Мусаев вакил қилиб юборилган. Шундай бўлишига қарамай, ундан кейинги кунларда ҳам 6-участкада меҳнат унумдорлиги ортмаётир. Мавжуд ишчи кучлари пахта теримига тўла сафарбар қилинмаётир.

М. Раҳмонқулов, М. Раҳимов, О. Жўраев ўртоқлар сингари коммунистлар раҳбарлик қилаётган 3, 5, 2-участкаларда ҳам аҳвол шундай. Шу нарсани ҳам айтиш керакки, бу хўжаликка бошқа шаҳар ва районлардан ҳашарга келган ишчи-хизматчилар совхознинг ўз ишчиларига қараганда унумли ишламоқдалар. Хўш, бундай аҳволни нима деб баҳолаш керак? Совхознинг ишга кеч чиқиб, эрта қайтаётган, унумсиз ишлаб, ўзини ҳам, коллективни ҳам алдаётган айрим кишилари хашарчи биродарлардан уялмайдиларми? Раҳбарлар, биринчи навбатда коммунистлар нега бу ҳақда ўйламайдилар?

Шу ўринда совхоз директори ўртоқ Иноятов адресига ҳам икки оғиз гап айтмоқчимиз. У совхоздаги 100 га яқин коммунистнинг бири. Ихтиёрида гумбурлаган «ГАЗ-69». Ҳар куни дала айланади. Бригадаларда, участкаларда нима бўлаётганини билиб туради. Шундай экан, нега камчиликларнинг олдини олмайди? Еки «шаҳардан, областдан вакиллар кўп, иш бораверади» деб ўйлармикан? Далага ишда туб бурилиш ясаш учун эмас, балки қуруқ гастролёрлик қилиш учун чиқармикан? Партбюро секретари ўртоқ Муаффаров эса бунга мутлақо бефарқ қараб келмоқда.

«Дружба», 2-«Боёвут» совхозларида, Карл Маркс номли колхозда бундан ҳам ачинарли аҳвол юз бермоқда. Бу хўжаликларнинг коммунистлари ҳам ганимат кунларнинг қадрига етмаётирлар. Қиш қиличини қайраб келиб қолганини, 1960 қишлоқ хўжалик йили тугаб бораётганини унутиб қўймоқдалар.

1-«Боёвут» совхозининг 2-бўлимига коммунист ўртоқ О. Мансуров бошчилик қилади. Бўлим коллективи қўлни-қўлга бериб ишлаб, йиллик планни 92 процент қилиб қўйди. Бироқ ўртоқ Мансуров маррага яқин қолган кунларда ишни бўшаштириб юборди. Ҳозир у бўлимга юборилган 220 хашарчига кўнгли тўлмай, яна 200 киши сўрайман деб, шаҳар партия комитети раҳбарларининг йўлини пойлаб ётипти. Мавжуд ишчи кучларидан эса унумли фойдаланилмаётир. Бир эмас, учта сушилка ишлаб туришига қарамай, уларнинг ҳаммасида 2 кунда 8 тоннадан пахта қуритилмоқда. Агар иш шу хилда борса, қолган 8 процент пахтани тайёрлаш учун яна бир ой вақт керак бўлади. Ҳўл кўсакни қуритиш бундан ҳам суст.

Янгиернинг бошқа хўжаликларида ҳам иш яхши эмас. Қайси колхоз, совхозга бориб, раҳбарлар билан гаплашсангиз, ишимиз дуруст кетаётган эди, ёмғир чатоқ бўлди, ҳаво юришиб кетса, суръатни ошириб юборамиз, деган гапларни айтишади. Янгиерликлар ана шундай ўй-ҳаёл билан ишламоқдалар. Улар нимани кутишяпти? Қор-ёмғирли қишни эмас, саратонни кутишаётганга ўхшайдилар.

С. СУЛТОНОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

„Парвойи палак“

Газетамизнинг шу йил 29 октябрь сонида юқоридаги сарлавҳа билан босилган танқидий мақолада шаҳар марказлаштирилган юк ташиш автомобиллар трестига қарашли 143-автобаза раҳбарларининг шаҳар алоқа бўлимларига хизмат қилиш учун белгиланган миқдорда автомашиналар ажратиб бермаслиги, натижада кундалик газета-журналлар обуначиларга ўз вақтида етказиб турилмаслиги, шошилинч хатлар эгаларига кечикиб топширилиши тўғрисида ёзилган эди.

Автотрест бошқарувчиси вазифасини бажарувчи ўртоқ Д. Шорахмедовнинг редакцияга маълум қилишича, материалда келтирилган фактлар текширишда тўла тасдиқланган. 143-автобаза директори ўртоқ Лаптевга алоқа органларига хизмат кўрсатишни яхшилаш тўғрисида қатъий кўрсатма берилган.

Алоқа органларига машинани ўз вақтида етказиб бермасликда бевосита айбдор бўлган шофер Старигинга бундай ҳолларга келгусида йўл қўйдиган бўлса, вазифасидан бўшатиладиган ҳақида огоҳлантириб, қаттиқ виговор эълон қилинган.

Трест томонидан 143-автобазанинг иши устидан контроллик кучайтирилган. Базанинг алоқа органларига хизмат кўрсатишда автомобиллардан фойдаланиш коэфициентини кўтариш юзасидан амалий тадбирлар белгиланган.

База ишини яхшилаш мақсадида унга қўшимча равишда енгил автомашиналар парки ажратиб берилган.

Редакцияга келган хатлардан

ҲАММА ЖОЙДА ШУНДАЙ БЎЛСИН

Сиз саҳифада кўриб турган суратни ҳаваскор фотограф С. Рихсиев Революция сквери атрофидан айланиб ўтадиган 10 ва 21-автобуслар тўхтайдиган жойда олган. Ҳақиқатдан ҳам автобус кутувчилар учун қурилган бу жой жуда қулай, айниқса қишнинг ёғингарчилик кунларида у йўловчиларга қўл келади.

Тошкентда шаҳарнинг турли томонларига жуда кўп автобус ва троллейбус қатнайди. Аммо деярлик ҳамма тўхташ жойларида йўловчилар учун скамейка ва пана жой йўқ. Агар шаҳар ижроия комитети юқоридаги расмда тасвирлангандек скамейкалар қўйилган пана жойларни бошқа тўхташ жойларида ҳам жиҳозлаганида эди, йўловчиларнинг кўнглидагидек иш бўларди. Бу бир жиҳатдан меҳнаткашларга маданий хизматнинг яхши намунаси сифатида ҳаммани хурсанд қиларди.

Мажбур бўлдик

Ҳурматли редакция!

Биз яшаб турган Облиқ қишлоғининг аҳолисидан жуда кўп киши Оҳангарон шаҳридаги саноат корхоналари, қурилиш ташкилотлари ва муассасаларда ишлайди. Лекин шаҳар билан қишлоқ ўртасида автобус қатнови йўлга қўйилмагани сабабли ҳар куни бир неча соат вақтимиз бекор кетаётир.

Маълумки, корхоналарда иш эртаб соат 8 да бошланади. Агар автобус тайин бўлса, қишлоқдан шаҳарга бир ёки кўпи билан бир ярим соат ичида етиб бориш мумкин. Икки орадаги масофа қарийб 20 километр келади. Транспорт йўқлиги сабабли эрталаб соат 5 да ва ундан олдинроқ йўлга тушишга тўғри келаётир. Чунки ишга кечикиш ва давлат ҳамда меҳнат интизомини бузиш мумкин эмас. Кечқурун ишдан қайтишда ҳам худди шу каби оворагарчилик.

Шаҳарда автобаза бўлмаганида ҳам майли эди. Лекин 29- автобаза раҳбарлари «план бажарилмай қолади» деган баҳона билан автобус қатновини йўлга қўймаётирлар. Аслида бу нотўғри фикр. Чунки фақат Оҳангарон ГРЭСининг ўзидагина қишлоқ аҳолисидан 50 га яқин киши ишлайди. Бошқа корхоналар, қурилиш ташкилотлари, муассасаларда ҳам ўнлаб кишилар ишлайди.

Бизни редакцияга хат ёзишга мажбур қилган иккинчи масала электр қуввати билан таъминлашда юз бераётган камчиликдир. Қишлоқ электрлаштирилган. Кўпчилик хонадонларда радиоприёмник, телевизор бор. Ишдан кейин оила аъзолари билан бирга радиодан концерт, қизиқарли хабарларни эшитиш қандай яхши!

Бироқ кўпинча энергия келиши тўхтаб қолади, чироқлар ўчади, радио гапирмай қўяди, телевизор ишламай қолади. Илгарилари бу воқеа бир ойда бир-икки кун содир бўлар эди. Эндиликда эса электр чироқлари ойида фақат бир-икки кунгина ёнадиган бўлди.

Буларнинг ҳаммасидан меҳнаткашлар депутатлари Оҳангарон шаҳар Советининг ижроия комитети, қишлоқ одамлари ишлаётган корхона, қурилиш ташкилоти ва муассасаларнинг раҳбарлари хабардорми? Ҳа, хабардор. Биз бу ҳақда уларга жуда кўп марта мурожаат қилдик ва ҳеч қандай натижа чиқмагач, редакцияга хат ёзишга мажбур бўлдик. Биз редакция бу соҳада ёрдам беришига ишонамиз.

А. ПУЛАТОВ, Т. ШАРОПОВ, О. АБДУҚОДИРОВ, Й. ЮНУСОВ, Р. ШОКИРОВ, Р. БУРИХОНОВ — ГРЭС ишчилари; **Т. АБДУНАБИЕВ, Ҳ. ЮНУСОВ** — 2-ихтисослаштирилган қурилиш бошқармасининг ишчилари; **Ш. ГАЛИУЛЛИНА** — Облиқ посёлка Советининг депутати; **М. ГИЁСОВ, Т. ҒАНИЕВ, С. ОМИЛОВ** — хизматчи, **С. ҲОШИМОВ** — ўқитувчи.

Чўчқачилик ривожланишда

Бўстонлиқ район чорвадорлари бу йил давлатга икки йиллик план миқдорида — 1682 тонна гўшт сотиб, социалистик мажбуриятларини 101 процент қилиб ado этдилар. Районнинг колхоз ва совхозлари чорвачиликнинг бошқа тармоқлари билан бир қаторда чўчқачиликни ривожлантиришга ҳам катта аҳамият бериб келмоқдалар.

Районда бу йил чўчқачиликни ривожлантириш йиллик плани ўн ой ичида 154,2 процент бажарилди ва умумий чўчқалар сони 2900 бошга етказилди. Давлатга чўчқа гўшти сотиш соҳасида ҳам яхши натижаларга эришилди.

Чўчқачиликни ривожлантириш ва давлатга мўл чўчқа гўшти етказиб беришда «Ўгам» совхози, Фрунзе номли, «Қозоғистон ССР 30 йиллиги» ва Ленин номли колхозлар айниқса яхши натижаларга эришдилар.

«Ўгам» совхози мажбурият юзасидан 275 тонна гўшт сотди, шунда 40 тонна чўчқа гўши топширилди ва бу соҳадаги план 158,8 процент бажарилди. Ленин номли колхоз ҳам чўчқачиликни ривожлантириш йиллик планини 157,8 процент бажарди.

Давлатга уч йиллик план ҳажмида гўшт сотган Фрунзе номли колхозда чўчқачилик плани 199,4 процент бажарилди.

Чўчқачиликни ривожлантиришда «Қозоғистон ССР 30 йиллиги» колхозининг моҳир чўчқабоқари ўртоқ А. М. Лбаданинг иш тажрибалари катта фойда келтирмоқда.

Шунга қарамай, чўчқачиликни ривожлантиришда районда ҳали жиддий нуқсонлар ҳам бор. Айрим хўжаликларнинг раҳбарлари бу сердаромад соҳага ҳамон бефарқ қараб келмоқдалар. Бунга К. Маркс номли, Жданов номли колхозлар ва 13-«Бўстонлиқ» совхози мисол бўлаолади. Бу хўжаликлар давлатга бу йил жуда кам миқдорда чўчқа гўшти сотдилар. «Бўстонлиқ» совхози 1959 йилда 39 тонна чўчқа гўшти сотган эди. Бу йил атиги 18 тонна чўчқа гўшти сотди, холос. Жданов номли колхоз эса ўтган йилги 10 тонна ўрнига бори-йўғи 4 тонна чўчқа гўшти топширди. Ҳар бир она чўчқадан ўн ой давомида К. Маркс номли колхозда 6 тадан, Жданов номли колхозда 8 тадан бола олинган, холос. Эндиликда камчиликларни тугатиб, илғорларга тенглашиш пайти келди.

В. ҚОДИРОВ.

ҲАЁТИМИЗ КЎЗГУСИ

(ХАТЛАРГА ОБЗОР)

Совет кишиларининг кундалик матбуотсиз яшашини тасаввур этиш қийин. Ишчи ё хизматчи, олим ё инженер, врач ё ўқитувчи — қайси бир соҳанинг ходими бўлмасин, у иш кунини ҳаёт кўзгуси — газета-журнал варақлаш билан бошлайди. Совет матбуотига бўлган қизиқиш кундан-кун ортиб бормоқда. Буни шу кунларда почта бўлимларида, ташкилот идораларида бўлган киши яққол кўриши мумкин: ҳамма жойда келгуси йил учун обуна қизғин давом этаётир.

— Шаҳарнинг 6-почта бўлимида, — деб ёзади оҳангаронлик мухбир **Т. Шералиев**, — 200 га яқин киши келгуси йил учун саккиз минг сўмлик газета ва журналларга ёзилди.

— Нон заводининг ишчиларидан юздан ортиқ киши бир неча номдаги марказий ва республика газеталарига ёзилди, — деб хабар қилади шу шаҳарлик ўртоқ **А. Кўниев.**

Тошкентдаги 20-мактабнинг 500 га яқин пионер ва комсомоллари, Оққўрғон районидаги 3, 4, 12 ва 15-мактабларнинг ҳамма ўқитувчилари 1961 йил газета ва журналларига ёзилиб бўлдилар. Бу ҳақда газетхонлардан **У. Маҳкамов, Н. Мадаминов, М. Ойдинов, Т. Мирзаахмедов** ва **М. Канзафаров** ўртоқлар редакциямизга маълум қилганлар.

Тошкентлик газетхон **Р. Қодирқулов**нинг ёзишича, Тошкент тўқимачилик институтининг механика факультетининг барча студентлари оммавий равишда «Правда», «Комсомольская правда», «Тошкент ҳақиқати» газеталарига обуна бўлганлар.

«Узбексельмаш» заводи коллективи пахтакорларга кўплаб машиналар етказиб бермоқда: Суратда: корхонада тайёрланган кўрак чувувчи «УПХ-1,5» марка ли универсал машиналар.

И. Душкин ва Б. Мазур фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

ПАРКЕНТ — УЗУМЗОР

ЎзКП Марказий Комитети ва ЎзССР Министрлар Советининг «Ўзбекистон ССРда боғдорчилик ва узумчиликни ривожлантириш тўғрисида»ги қарорини амалга ошириш учун курашаётган Юқори Чирчиқ район боғбонлари йилдан-йилга токзорларни кенгайтирмоқдалар.

Кейинги 2 — 3 йил ичида токзорлар анча кенгайиши билан уларнинг ҳосилдорлиги ҳам ошди.

1958 йилда токзорлар 750 гектар эди, ҳозир 1389 гектарга етди ёки қарийб икки баравар кўпайди.

Райондаги токзорларни кенгайтиришда ва узумларнинг хилини кўпайтиришда республикамизнинг машҳур соҳибкори Ризамат отанинг ҳам анчагина хизмати бор. Ризамат отанинг ташаббуси билан Паркентдаги «Гулистон» колхозининг 100 гектар ери токзорга айланди.

Районда токзорлар кенгайиши билан ҳосилдорлик ҳам ошиб, узум маҳсулоти кўпаймоқда. «Коммуна» колхозининг 200 гектарга яқин токзорининг ҳар гектаридан 72 центнердан узум олинди. Колхоз давлатга 1400 тонна узум сотди. Бу колхозда илгари бунчалик кўп узум етиштирилмаган эди. Колхознинг Хамид Аҳмедов, Акрам Салимов бошлиқ бригадаларида ҳар гектардан 90 центнердан ҳосил олинди.

«Гулистон» колхози райондаги энг йирик боғдорчилик хўжалиги ҳисобланади. Бу колхозда ҳам узумдан мўл ҳосил олинди. Колхоз районда биринчи бўлиб узум сотиш мажбуриятини бажарди. Давлатга 1000 тонна узум сотди. Фақат узумдан икки миллион сўмдан кўпроқ даромад олди. Шу колхознинг Абдивоҳид Каримов бошлиқ бригадаси ҳар гектар ердан 100 центнердан, Азиза Расулева, Вали Миртожиевлар бошлиқ бригадаларда гектаридан 85—90 центнердан узум етиштирилди.

Бу колхоз токзорларининг 80 процентига механизация ёрдами билан ишлов берилди.

Узумдан мўл ҳосил етиштиришда 7-«Паркент» совхози ҳам дуруст натижаларга эришди. Бу совхознинг 135 гектар сувли, ярим сувли токзори бўлиб, унинг ҳар гектаридан ўрта ҳисобда 90 центнердан ҳосил олинди. Совхознинг И. С. Нинахов бошлиқ бригадасида эса ҳар гектар ердан олинган узум ҳосили 114 центнерданга етди.

Район колхоз, совхозларида бу йил узумчиликка катта эътибор берилгани туфайли давлатга 3940 тонна ўрнига 4600 тонна узум сотилиб, мажбурият тўла бажарилди.

Паркентда «Паркентская роза», шивилғони, «Мускат», «Нимранг», «Хусайни», «Буваки», «Сояки», каби узумлар кўп. Паркентликлар шундай нав узумлар етказиб, шаҳарликларнинг дастурхонларини тўлдираётганликлари билан фахрланадилар.

Район ташкилотлари етти йилликда узумзорларни яна 500 гектаргача кенгайтириб, унинг умумий майдонини 2000 гектарга, ҳар гектар ердан олинадиган ҳосилни эса 100 центнерга етказиш, бунинг учун токзорларни механизациялаштириш ва Паркентда сув омбори қуриш юзасидан зарур тадбирлар кўрмоқдалар.

Паркент ҳали йилларда областимизнинг энг йирик ва гўзал узумзор районларидан бирига айланади.

Ю. БАҲОДИРОВ.

Қаровсиз кутубхона

Чиноз районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозининг правлениеси кутубхона учун дуруттина бино ажратган. 4000 га яқин китоб ҳам сотиб олган. Аммо колхознинг шунча маблағи сарфланиб бунёдга келган бу маданият ўчоғидан колхозчилар баҳраманд бўлаяптими, йўқми деб колхозда ҳеч ким қизиқмайди. Тўғри, кутубхона мудири ўртоқ Зинаида Бибарова ой сайин «хизмат» ҳақларини мўмай қилиб ундиришга чаққон. Аммо хизматга келганда унинг аксини кўрасиз. Зинаида опамиз кутубхонани хоҳласа очади, хоҳламаса беркитиб кетаверади. Яна у кишининг бир кунлик иш вақтлари ҳам 3—4 соатдан нарига ўтмайди.

Шунинг натижасида кутубхонада мутлақо тартиб йўқ. Китобларнинг айримлари йиртилиб, ифлосланиб кетган, китоб фонди янги китоблар ҳисобига бойитилмайди. Бунинг устига китоблар тартибсиз тахланган. Ҳатто Бибарованинг ўзи ҳам қайси адабиёт қаердалигини билмайди. Булардан ташқари, кутубхонада китобхонлар конференцияси, турли темадаги кечалар ўтказиб турилмайди.

Кутубхонанинг китобхонлари тобора камайиб кетишига шулар сабабчи эмасми?! Колхоз партия ташкилотининг секретари ўртоқ Шокиров бу аҳволдан хабардор. Аммо ўртоқ Шокиров ҳам, район маданият бўлимининг мудири ўртоқ Атакаев ҳам колхоз кутубхонасининг ишини яхшилашга эътибор бермаётирлар.

З. ҚУРТНЕЗИРОВ,
ўқитувчи.

Клуб қидириб

Гулистон районидаги Карл Маркс номли колхознинг Свердлов участкасида колхозчиларнинг маданий дам оладиган, кўнгилли ҳордиқ чиқарадиган жойи йўқ.

Колхоз правлениеси собиқ Пушкин участкасига қарашли бир эски бинони клуб учун ажратган эди. Ажратишга ажратилди-ю, аммо уни ремонт қилиш, ишга тушириш билан ҳеч ким қизиқмади. Мана, икки йилдирки, бино тобора бузилса-бузилаяптики, уни тузатиш ҳеч кимнинг эсига келмайди. Колхозчилар эса йиллаб кинофильм ёки концерт тамоша қилишдан маҳрум.

Колхоз аъзоларининг бу ҳақдаги шикоятларига колхоз правлениеси эътиборсизлик билан қарамоқда. Колхоз аъзолари эса клуб қидириб, бошқа жойларга бормоқда. Қачонгача клуб қидирамиз?

Т. БОТИРОВ,
колхоз аъзоси.

Участкамиз ўгайми?

Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхознинг Меҳнатобод қишлоғида 100 дан ортиқ хўжалик яшайди. Улар пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштириш учун тинмай меҳнат қилмоқдалар. Ана шундай фидокорона меҳнатдан сўнг кўнгилли дам олиш кўп яхши нарса. Аммо қишлоғимизда маданий дам оладиган, кўнгилли ҳордиқ чиқарадиган тадбирлар камдан-кам ўтказилади.

Колхознинг бу участкасига кинофильм юбориш район маданият бўлимидагиларнинг эсига ҳам келмайди. Колхоз правлениеси эса бу ҳақдаги арзимизга қулоқ солмайди. 10 ой бадалида икки марта кино кўрсатилди, холос. Қишлоғимиз ўгай участками?

К. ХУЖАЕВ,
колхоз аъзоси.

ПОЧТА ХИЗМАТИ ЯХШИЛАНСИН

Оржоникидзе районидаги «Сталинград» колхозида 2 мингдан ортиқ аҳоли яшайди. Аммо шунча аҳолиси бор колхознинг алоқа хизматини олиб борадиган тайинли почтальони йўқ. Тўғри, колхозда номига почтальон бор. У ҳам бўлса ўртоқ Турғун Ашуров. Аммо, ўртоқ Ашуров бу хизмати учун колхоздан ҳақ олмайди. Чунки колхозда почтальонлик учун штат йўқ эмиш.

Мана шунинг натижасида колхозчилар газета ва ўзларига келган хат-хабарларни вақтида ололмайдилар. Ашуров эса алоқа бўлимидан бориб газета ва хат-хабарларни олиб келишга келади-ю, лекин уларнинг бир бўлагини колхоз чойхонасига, бир бўлагини колхоз ҳаммомига ташлаб кетаверади.

Чойхона ёки ҳаммомга келган киши у ердаги газетани ҳо обуна бўлганми, ҳо бўлмаганми барибир, эга чиқиб олиб кетаверади. У ердаги эгасига етказилмай ётган хат ва телеграммаларни айтмайсизми!

Хуллас, колхоздаги почта хизматининг бу аҳволидан ҳамма норози. Колхоз бошланғич партия ташкилотининг секретари ўртоқ Н. Аҳмедов эса колхозчиларнинг бу ҳақдаги талабларига «бундай майда-чуйда ишлар учун бизда штат йўқ» деган баҳонани рўкач қилмоқда.

Н. МАЖИДОВ,
ўқитувчи.

ХАЛҚ СОҒЛИҒИ — ЮРТ БОЙЛИГИ

Кўриб қувонасан киши

Тўрт қаватлик муҳташам бино зинасидан чиқаётган ўрта ёшлардаги жувон бинонинг уёқ-буёғига суқланиб қарар экан:

— Худди санаторийга ўхшайди-я, бирам яхши, мана энди ҳақиқий шифохона деса бўлади, — деб қувонарди.

Бундан бир неча ой илгари бу аёл Тошкент шаҳар онкология диспансерида даволаниб, энди докторга яна бир кўрингани келган бемор Корсунцева эди. У даволанганда касалхона эски бинода, тор, даволаш учун ноқулай жойда эди. У ерда ҳатто рак касалликларини даволаш соҳасидаги медицина фани ютуқларини жорий қилиш имконияти йўқ эди. Маълумки, бу касалликни даволашда радиоизотоплардан фойдаланиш жуда яхши натижалар бермоқда. Булардан ташқари, ана шу эски бинони йил сайин ремонт қилишнинг ўзига давлатнинг 300—400 минг сўми сарфланар эди. Барибир кўнгилдагидай бўлмасди. Буларнинг ҳаммаси ҳисобга олиниб, касалхона учун янги бино—Тошкент савдо техникумининг собиқ биноси бўшатиб берилди.

Бемор Корсунцева ана шу янги бино ҳақида хурсанд бўлиб гапирмоқда эди. Касалхонанинг аввалги биносида 100 койка, яъни хирургия бўлимида 50 ўрин, гинекология бўлимида ҳам шунча ўрин бор эди, холос. Янги бинода эса 2—3 қаватнинг ҳаммаси хирургия бўлимига ажратилган. Унга 125 койка қўйилган.

4-қават эса гинекология бўлими учун. Бу бўлимда 75 койка бор. Ҳаммаси бўлиб диспансернинг стационарида 200 койка қўйилган.

Янги бинога кўчиш муносабати билан шифохона учун жуда кўп инвентарлар сотиб олинди. 100 кровать, шкаф, диван ва бошқа турли медицина асбоб-ускуналари учун 400 минг сўмга яқин маблағ сарфланди.

Диспансернинг бош врачи ўртоқ М. З. Итин билан иккинчи қаватга кўтарилар эканмиз:

— Мана бу катта хонада рентген кабинети ишлайди, бу тарафидаги хонада беморлар ечинишади. Жуда қулай. Мана бу хона эса радиоизотоплар билан даволашга ажратилди. Наригиси лекция зали, бу ерда практикант-студентлар, профессорлар ҳам кўп, — ҳикоя қиларди. У жуда мамнун, ҳар сўз орасида, — жуда сиқилиб қолган эдик, кенг, ёруғ бинога келиб яйраб кетдик. Беморларимизни айтмайсизми, ҳаммаси хурсанд, — деб қўярди.

Дарҳақиқат шифохонага кирган киши у ердаги озода, шинам, саранжом-саришта хоналар, палаталардаги оппоқ простина, иссиқ одеял, юмшоқ пар ястиқлар тўшалган махсус койкаларни кўриб ҳаваси келади. Тўғрироғи, инсон саломатлиги учун шунчалар кўрсатилаётган меҳрибончиликдан мамнун бўлади.

Бундан ташқари, диспансер ҳузурида шаҳар аҳолисига хизмат қиладиган клиника ҳам ишлайди. Клиникада шаҳарнинг турли поликлиникаларидан юбориладиган беморлар қабул қилинади ва даволанади.

Ф. УСМОНОВА.

ХАЛҚАРО ҲАЛ

Бош Ассамблея сессияси мустамлака мамлакатлари ва халқларига мустақиллик бериш ҳақидаги декларацияни муҳокама қилишга киришди

НЬЮ-ЙОРК, 28 ноябрь. (ТАСС). ТАСС мухбирлари В. Озеров ва В. Богачев хабар қиладилар:

Бугун БМТ Бош Ассамблеясининг XV сессиясида ажойиб кун. Ассамблея мустамлака мамлакатлари ва халқларига мустақиллик бериш ҳақидаги Декларацияни муҳокама қилишга киришди. СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев томонидан 23 сентябрда мазкур сессия муҳокамасига тақдим қилинган Декларация кишиларни эзиш ва зулм қилишнинг шармандали системасини тўла ва дарҳол тугатиш ҳақидаги масалани Бирлашган Миллатлар Ташкилоти тарихида биринчи марта кенг кўламда қўймоқда.

Ассамблеянинг яллпи мажлисида совет делегациясининг бошлиғи, СССР Ташқи ишлар министрининг ўринбосари В. А. Зорин биринчи бўлиб сўзга чиқди.

Биз, деярли юз давлат вакиллари,— деди В. А Зорин, мустамлака системасини батамом ва узил-кесил тугатиш ҳақидаги, барча мустамлака мамлакатлари ва халқларини озод қилиш тўғрисидаги бутун дунё учун ҳаётий муҳим масала юзасидан тарихий қарорни кўриб чиқиш ва қабул қилиш учун бу ерга тўпландик.

Бизнинг келгуси авлодларимиз инсоният жамияти тараққиётини ўрганганларида XX асрнинг ўрталарини янги дунё, халқлар озодлиги ва мустақиллиги дунёси қурилишидаги ажойиб давр деб аташ учун ҳамма асосларга эга бўладилар.

Совет делегати эслатиб ўтдики, ҳозирги авлод ҳаёти мобайнида мустамлака системасига қақшатгич зарбалар берилди ва яқиндагина мустамлака қуллигида бўлган бир ярим миллиард киши миллий озодлик йўлидан бормоқда. Бироқ, мустамлакачилик ҳали ўлгани йўқ, деб қўйиб бўйди В. А. Зорин. Мустамлака зулми ва қуллигидан барча давлатлар ва халқлар озод бўлдилар, деб айтиб бўлмайди.

Мустақил бўлиб олган давлатларнинг ҳаммаси ҳам мустамлака ҳукмронлигидан, мустамлакачиларнинг йўқотган ўз позицияларини қайтариб олишга уринишларидан батамом халос бўлганлари йўқ. Бу нарсани Конгодаги кейинги воқеалар яққол кўрсатиб турибди.

Совет вакили айтдики, Осиё, Африка, Латин Америкаси ва Океаниядаги кўпгина мамлакатларнинг халқлари ҳали ҳам чет эл босқинчиларининг зулми остида қолмоқдалар. В. А. Зорин таъкидлаб айтдики, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти мустамлакачиликнинг ҳамма форма ва кўринишларини батамом ва дарҳол тугатиш учун курашиши ва бу билан ўз зиммасига юклатилган вазифани, яъни инсон ҳуқуқига, инсон шахсининг шаъни ва қадрига катта ва кичик миллатлар ҳуқуқларининг тенглигига ишончни мустаҳкамлаш вазифасини бажариши лозим,— деди сўнгра совет делегати, миллионларча совет кишиларининг иродасини ифодалаб, Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев мустамлака мамлакатлари ва халқларига мустақиллик бериш тўғрисидаги Декларацияни шу йил 23 сентябрда БМТ Бош Ассамблеяси XV сессияси муҳокамасига тақдим этди деб кўрсатди.

В. А. Зорин Декларация текстини ўқиб бериб, ўз нутқининг охирида бундай деди: СССР делегацияси ишонч билдириб айтадики, Бош Ассамблеянинг XV сессияси мустамлакачиликни тўла ва батамом тугатиш йўлида тарихий давр бўлади, 1960 йил эса, ҳақли тарзда «Африка йили»гина эмас, балки Африка, Осиё, ёки Латин Америкасида яшаётган, бутун ер курраси да барча халқларнинг мустамлака қуллигидан озод бўладиган йили деб аталади.

СССР делегати ишонч билдириб айтдики, ҳамма қитъаларнинг халқлари, Бош Ассамблея сессиясидаги ҳамма делегациялар Совет Иттифоки таклиф қилган Декларацияни, унинг прогрессив инсонпарварлик принципларини инсониятни шармандали ўтмишдан батамом озод қилишга, барча мустамлака халқларнинг тўла озод ва мустақил бўлишларига қудратли олижаноб чақириқ тарзида қўллаб-қувватлайдилар.

Совет Декларациясининг Бош Ассамблеяда муҳокама қилинишни мустамлакачилар ва уларнинг дўстларини асабийлаштирмоқда. Улар мустамлака проблемасининг конструктив ҳал этилишига халқит беришни истайдилар. Бу нарса Англия вакили Ормсбигор нутқидан яққол кўриниб турар эди. У, ўз нутқининг бошиданоқ Совет Иттифоқи сиёсатини қоралашга уринди, СССР мустамлака халқларининг мустақиллиги учун курашидан ўз мақсадлари йўлида фойдаланмоқда ва у гўё тинчлиқка эмас, балки тартибсизликка даъват этмоқда, деб туҳмат қилди.

Тиранада тантанали мажлис

ТИРАНА, 28 ноябрь. (ТАСС). Албания озод қилинган кунининг 16 йиллиги муносабати билан бугун кечқурун бу ерда тантанали йиғилиш бўлди. Йиғилишни Албания Меҳнат партияси Марказий Комитети, Албания Министрлар Совети, Демократик фронт бош кенгашининг президиуми ва Албания Меҳнат партияси Тирана шаҳар комитети уюштирди.

Йиғилишда Албания Меҳнат партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолигига кандидат, Министрлар Совети раисининг ўринбосари Кочо Теодоси Албания озод қилинган кунининг 16 йиллиги тўғрисида доклад қилди.

Нерунинг парламентда сўзлаган нутқи

ДЕҲЛИ, 29 ноябрь. (ТАСС). Кеча Ҳиндистон парламенти штатлари кенгашининг навбатдаги сессияси очилди.

Ҳиндистон бош министри Неру штатлар кенгашида нутқ сўзлаб, Ҳиндистон Конгодан ўз қўшинларини ва бошқа ходимларини олиб чиқиб кетиши ҳақидаги таклифни рад қилди. «Ҳукумат,— деди Неру,— ҳозирги вақтда БМТнинг Конгодаги қўшинлари составига кирадиган 780 ҳинд солдатини бу ердан олиб чиқиб кетиш ниятида эмас». «Мен, деб сўзида давом қилди бош министр,— Конгода юз берастган кўпгина воқеалардан жуда норозиман. Ҳамма қўшинларга, шу жумладан Ҳиндистон қўшинларига ҳам жуда мураккаб аҳволга дуч келишга тўғри келмоқда».

БМТ баъзи органларининг структурасини ўзгартириш проблемаларига тўхталиб, Неру айтдики, «Хавфсизлик Кенгашини жаҳондаги, хусусан Осиё ва Африкадаги реал вазиятни тўлароқ акс эттирадиган ташкилотга айлантириш» учун Хавфсизлик Кенгаши структурасида асосий ўзгариш ясамоқ даркор.

БУНДЕСВЕР СОЛДАТЛАРИ ТЕЗДА АНГЛИЯГА ҚЕЛАДИЛАР

ЛОНДОН, 28 ноябрь. (ТАСС) «Ньюс оф Ўорлд» мухбири Товмас хабар беради. Боннда олинган ахборотга қараганда, герман ҳарбий қисмлари яқин орада Англия ҳукуматининг таклифига биноан Англиядаги базаларга келадилар.

Мудофаа министрлигининг Боннда ги вакили айтдики, Англия ҳукумати Ғарбий Германияга таклиф қилди ва бу таклиф қабул қилинади деб ҳисоблаш мумкин.

Мухбирнинг ёзишича, Англияга биринчи бўлиб Ғарбий Германия ҳарбий ҳаво кучларининг ҳарбий хизматчилари келадилар.

Ғарбий Германиянинг армия ва ҳарбий денгиз бўлинмалари Англия шарқий қирғоғининг баъзи пунктларида жойлаштириладилар.

Мухбирнинг кўрсатишича, Англиянинг турли районларидан Ғарбий Германия қўшинларининг яқинда келишига қарши норозиликлар туша бошлади. Англия марказий графликлари касаба союз советлари федерациясининг президенти Гарри Бэйкер бундай деган: бу ерга немисларни қўйиш фикрига нафрат туйғусини тўхтатиш қийин. Агар улар Мидлендга келадиган бўлсалар, биз норозилик намойиши ёки бойкот ўтказишни таклиф қиламиз.

МАВРИТАНИЯ МУСТАҚИЛ ДЕБ ЭЪЛОН ҚИЛИНДИ

ПАРИЖ, 28 ноябрь. (ТАСС). Франс Пресс агентлигининг хабар беришича, 27 ноябрдан 28 ноябрга ўтар кечаси Нуакшот шаҳрида Миллат мажлисида бош министр Моктар Ульд Дадда Мавритания Ислом республикасининг расмий мустақиллигини эълон қилди.

„ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ“
3-БЕТ, 30 НОЯБРЬ, 1960 ЙИЛ.

Тошкент янгиликлари

Ҳамзанинг саҳна асарлари пластинкада

Тошкентдаги граммпластинкалар заводи коллективи Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий юбилейига муносиб совғалар тайёрламоқда. Бу ерда Ҳамзанинг саҳна асарлари, ашула ва музикалари тўлиқ ёзилган пластинкалар тайёрланмоқда.

Ҳамзанинг «Бой ила хизматчи» драмаси ва «Майсаранинг иши» операси узоқ чалувчи 4 та пластинкага жойлаштирилади. Ҳозир завод ана шундай пластинкаларга 3 мингдан ортиқ заказ қабул қилди. Завод коллективи Ҳамза асарларига бағишланган узоқ чалувчи пластинкалардан 6 мингта ишлаб чиқаришни планлаштирди.

Бундан ташқари, Ҳамза шеърлари асосида ёзилган сюита, унинг хотирасига бағишланган симфоник поэма ҳамда шоирнинг музикага солинган қатор шеърлари ҳам пластинкага ёзиб олинган. Шунингдек шоирнинг юбилейига атаб унинг шеърлари асосида ишланган ашула ва музикалардан иборат комплект пластинкалар тайёрланмоқда. Бу комплектга 15 та ашула ва музика киритилган.

Узбекистон мутахассислари Афғонистонга жўнаб кетдилар

Қурувчи мутахассисларнинг катта бир группаси — лойиҳалаш инженерлари, монтажчилар, бульдозерчилар, экскаваторчилар, ер қазиш ва портлатиш ишларининг мутахассислари самолётда Тошкентдан Кобилга жўнаб кетдилар.

Узбекистон қурувчилари Жалолобод ирригация канали қурилишида ва шу каналнинг асосий иншоотида гидроэлектростанция барпо этишда қатнашадилар. Бу канал ва ГЭС Кобил шаҳридан бир неча ўн километр узоқликда қурилади. Янги қурилишлар катта майдондаги қўриқ ерларни Афғонистон экономикасига хизмат қилдиради.

Қурилишнинг лойиҳаси қурилиш ишларида Афғонистонга техника жиҳатидан ёрдам кўрсатиш ҳақида Совет Иттифоқи билан Афғонистон ўртасида тузилган битимга асосан Тошкентда ишлаб чиқилган.

Ана шу қурилишда иштирок этадиган яна бир группа мутахассислар шу яқин кунларда Тошкентдан Афғонистонга жўнаб кетади. (ЎзТАГ).

Набоб электр печида пиширилади

Пойтахтимизнинг «Тошкент» ресторанида турли хил таомлар қатори кабоб ҳам тайёрланади. Яқиндан бери кабоб электр печида пиширилмоқда. Автоматик равишда ишлайдиган печь соатига 70—80 сих кабоб пиширади. Ҳар 10—12 минутда 15 сих кабоб тайёр бўлади. Бунинг учун унча меҳнат талаб қилинмайди, фақат пишган кабобни олиб турилса бас.

Электр печи «Тошкент» ресторанидаги хўрандаларни кабоб билан тўла таъминлаш имконини беради. Бу ерда кунига 600—700 сих мазали, ҳеч қандай дуд ҳиди келмайдиган кабоб пиширилмоқда.

— Илгари,— дейди ресторанинг бош ошпази О. Турсунов,—шунча миқдордаги кабоб пишириш учун 3 киши банд бўларди ҳамда 3 пуд кўмир сарфланар эди. Ҳозир бу вазифани фақат бир киши бемалол бажаряпти.

Бундан ташқари, электр печида балиқлар ҳам пиширилаётир.

Янги пуркагич машина

«Узбексельмаш» заводининг эксперименталь участкасида янги пуркагич машина яратилди. Унинг лойиҳасини пахтачилик бўйича давлат махсус конструкторлик бюросининг инженер-техник ходимлари ишлаб чиқдилар.

Янги машина қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши дори пуркаш ва гўза баргларини тўкишда ишлатилади. «ОУН-АП» маркали аэрозоль билан ишлайдиган бу машина илгаригиларига нисбатан анча унумлидир.

Келаси йилдан бошлаб мамлакатимизнинг пахтакор хўжаликлари бу техника асбоби билан таъминланадилар.

Тошкентдаги гидрометприбор заводи кўпгина социалистик лагерь мамлакатлари буюртмасини бажариб турадi. Заводда тайёрланадиган шамолнинг тезлиги ва кучини аниқловчи флюгер, денгиз ва дарёларнинг чуқурлигини ўлчовчи гидролебедка ва бошқа аппаратлар чет элда шуҳрат қозонган. Суратда: (чапдан) йиғувчи слесарлар В. Николаев ва У. Деҳқонов ўртоқлар Вьетнам Халқ Республикасига жўнатилган флюгерларни кўздан кечирмоқдалар.

М. Нуриддинов ва А. Абалян фотоси.

Чирчиқдаги «Узбекхиммаш» заводининг рационализаторлари бу йил давлатнинг бир миллион сўмдан ортиқ маблағини тежаб қолдилар. Бунда инженер-конструктор Эргаш Аъзамовнинг ҳам ҳиссаси бор. Унинг кимё аппаратуралари ишлаб чиқаришда қўлланиладиган қимматли металларни тежаш юзасидан киритган таклифлари корхонага яхши фойда келтираётир. Суратда: инженер Э. Аъзамов ва техник А. Меньшова кимё аппаратининг янги проектини муҳокама қилаётирлар.

О. Левак фотоси.

Галия Измайлованинг янги рақслари

Узбекистон ССР халқ артисти Галия Измайлованинг репертуари Осиё ва Африка халқлари яратган янги рақслар билан бойимоқда. Артистка барабанчалар билан хитой рақсини, қилич билан корея рақсини, қўнғироқчалар билан араб рақсини, классик стилдаги Бхаратъям ҳинд рақсини ва бошқа Шарқ мамлакатлари халқларининг рақсларини зўр муваффақият билан ижро этмоқда.

Халқ санъатига бўлган катта муҳаббат, уни юракдан чуқур ҳис қилиш унга Навоий номли Узбек академик опера ва балет театрининг балет спектаклларида чиройли саҳна образларини яратишга ёрдам берайпти. Ҳозир Галия Измайлова балетмейстерлик касбини эгалламоқда. Халқ санъатини яхши билиш бу соҳада ҳам унга қўл келаётир.

Галия Измайлова ЎзТАГ мухбири И. Моисеевга келгусидаги ўз ижодий планлари тўғрисида гапириб берди. Ҳозир у композитор С. Бобоевнинг «Ҳамза» операси рақсларини саҳнага қўйиш билан банд. Бу спектакль тез кунларда тамошабинларга тақдим этилади. Актриса кейинчалик композитор Г. Мушель тайёрлаётган «Кашмир афсонаси» ва тошкентлик композитор Зейдманнинг «Олтин қалид» балетларида қатнашиш ниятида.

ПАХТАДАН ИШЛАНГАН РАСМЛАР

Узбек халқининг миллий ифтихори бўлган «оқ олтин» дан кийим-кечак, озиқ-овқат маҳсулотлари ва бошқа юзлаб нарсалар тайёрланиши ҳаммага маълум. Лекин «оқ олтин»дан тасвирий санъат асарлари яратиш мумкинлиги ғайри табиийдек туйилади.

Москвадаги СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг Узбекистон ССР павильонига кирар экансиз, кўзингиз деворда осиғлиқ турган полотнога тушади.

...Кўм-кўк дарахтлар соясида дам олиб ўтирган аёлни кўрганда Узбекистон боғлари, гулзорлари хаёлдан ўтади. Бу полотно бўёқдан эмас, балки «оқ олтин»дан, оддий пахтадан ясалгандир. Полотно ёнида сирень гул букети. Гул ҳозиргина узиб олинганга ўхшайди. Аслида бу букет ҳам пахтадан ясалган

Пахтадан расмлар яратиш ишини бошлаган киши рассом эмас, балки атоқли композитор Р. М. Глиэрнинг шогирди бўлган пианиночи Мария Яковлевна Монзалевскаядир. У пенсияга чиққандан сўнг ўз талантини тасвирий санъатга бағишлади. Унинг бундай метод билан яратган «Олтин қиз», «Қримда баҳор». «Гуллар», «Сирень» каби асарлари ёрқин ва нозиклиги билан ажралиб туради. Ватанимизнинг ажойиб табиатини жон-дили билан севган ва яхши билган Мария Яковлевнанинг расмлари тамошабинларда катта қизиқиш туғдирмоқда.

Ўртоқ Монзалевская полотно яратганда турли хил рангга бўялган пахта бўлакчаларини бирлаштиришда елим ёки ип ишлатмайди. Балки уларни ойна билан бостириб, рамкага солиб қўяди. Рассомнинг асарларидан баъзи бирлари улуғ олим К. Э. Циолковский музейида, Р. М. Глиэр оиласида сақланаётир.

Мария Яковлевнанинг Узбекистон табиатига нисбатан муҳаббати зўр. У келгусида пахтадан ишланадиган тасвирий санъат асарларининг кўпчилигини республикамиз кишиларига бағишламоқчи.

Мария Яковлевна Монзалевская ўз ҳунарини Москва пионерларига моҳирлик билан ўргатяпти. Пионерлар ҳам пахтадан катта-кичик полотнолар яратмоқдалар.

Қ. АХМЕРОВ,
Москва шаҳри.

Ҳамза Ҳакимзода юбилейи олдидан

Тайёргарлик катта

Куй, ғазал кишининг дилига роҳат бағишлайди, уни ҳаёл дарёси томон етаклайди, гўзал олам қўйнида сайр эттиради. Мана, эшитинг: саҳнада ёш қизнинг қўнғироқдай овози жаранглямоқда. У айтаётган ашуланинг ҳар бир мисраси шоирнинг бахтли ҳаётга ундовчи юрак сўзлари билан битилган. Дилором Обидова ижро этаётган «Намоён қил» қўшиғи шоирнинг ҳақиқий озодлик куйчиси эканлигидан далолат беради. Ёки Хусан Ҳантбоев ўқиётган «Рўза» шеърида ўткир, заҳарханда кулги билан танқид остига олинган «қаҳрамон»лар ғавдаланади.

... Саҳнадаги Майсара, Ойхон, Чўпонлар ҳам киши эътиборини тамомила ўзига жалб этган. Улар бениҳоя мамнун, чунки барча одамлар олдида шариат «улуғ»ларининг шармандасини чиқардилар. Айш-ишрат йўлида хотин киши қиёфасига кирган Ҳидоятхон, тўрт оёқли маҳлуқ бўлиб олган қози бир четда турибдилар...

Хуллас оташин шоир, драматург Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий яратган ўлмас асарлар ва улардаги образлар тамошабинга манзур бўларлик қилиб ижро этилди. Бу санъатга чанқоқ ёшлар Октябрь район маданий-оқартув техникумининг ҳаваскорлари эди.

Шу кунларда техникумда Ҳамза туғилган кунни нишонлаш юзасидан катта тайёргарлик кўрилаётир.

Р. САЙДАЛИЕВА,
А. УМАРОВА.

Телевизор экранида

30 НОЯБРДА

19.00. «Биргаликда куйлайлик». Ўқувчилар учун ўзбек тилида эшиттириш.

19.20. Сўнгги ахборот.

19.40. «Иван Бровкин қўриқда» —داغدار бадиий фильм (ўзбек тилида).

21.10. «Бразилия куйлари» — телевизион фильм-концерт.

22.30. «Газета саҳифаларини варақлаганда».

ЭЛЕКТР ЭНЕРГИЯСИНИ ТЕЖАШ УЧУН МУСОБАҚА ИЛГОРЛАРИ

Электр энергиясини тежаш бўйича Узбекистон корхоналари мусобақасининг 1960 йил учинчи кварталдаги якунлари тўпланди.

Узбекистон ССР Министрлар Совети ва Республика касаба союзлари советининг кўчма Қизил байроғи, шунингдек биринчи пул мукофоти Чирчиқ электрокимё комбинатига берилди. Бу корхона коллективи учинчи квартал планини анча ошириб бажаргани ҳолда, шу вақт ичида 15.788 минг киловатт-соат электр энергияси тежади.

Иккинчи мукофот «Узбекбексельмаш» заводи коллективига, учинчи мукофотлар «Ташкенткабель», Андижондаги 3-пахта заводи ва Тошкент консерва заводи коллективларига берилди. (ЎзТАГ).

ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ

(29 ноябргача бўлган маълумот)

Районлар ва совхозлар номи	Бир кунда процент ҳисобида: Мажбурият	Бир кунда процент ҳисобида: План	Мавсум бошидан процент ҳисабида: Мажбурият	Мавсум бошидан процент ҳисабида: План	Машина терими мажбуриятга нисбатан процент ҳисобида мавсум бошидан
РАЙОНЛАР БЎЙИЧА					
Юқори Чирчиқ	0,14	0,17	98,13	120,35	113,34
Қуйи Чирчиқ	0,32	0,37	87,02	100,10	100,14
Ўрта Чирчиқ	0,29	0,32	78,59	86,27	73,90
Бўка	0,19	0,20	76,21	83,36	93,56
Чиноз	0,28	0,30	75,09	80,13	49,08
Пискент	0,20	0,23	74,15	82,39	82,70
Оржоникидзе	0,42	0,49	70,99	82,87	47,00
Сирдарё	0,28	0,30	69,94	74,82	66,49
Оққўрғон	0,40	0,43	68,24	74,83	62,62
Янгийўл	0,43	0,49	67,20	76,22	50,52
Гулистон	0,29	0,33	62,02	71,17	54,36
Янгиер шаҳри	0,27	0,29	61,14	66,40	70,42
Бекобод	0,25	0,29	59,58	68,99	65,89
Область бўйича	0,30	0,33	70,47	77,44	67,32
СОВХОЗЛАР БЎЙИЧА					
«ЎзССР беш йиллиги»	0,39	0,44	85,71	96,65	101,12
«Пискент»	0,19	0,22	73,53	83,25	89,26
«Малик»	0,25	0,30	72,08	86,50	82,60
«Бўка»	0,20	0,25	72,02	90,03	100,31
«Фарҳод»	0,26	0,27	68,43	69,96	73,60
«Социализм»	0,24	0,31	66,65	83,85	75,00
1-«Далварзин»	0,16	0,18	64,67	72,27	73,31
«Оққўрғон»	0,37	0,41	64,46	71,12	63,01
1-«Боёвут»	0,17	0,19	62,77	69,23	72,43
«Гулистон»	0,08	0,14	62,34	102,78	68,44
Киров номли	0,22	0,25	60,99	70,33	42,51
3-«Боёвут»	0,44	0,48	58,80	63,58	83,30
«Мирзачўл»	0,16	0,20	56,79	71,52	32,68
2-«Далварзин»	0,17	0,21	53,38	67,46	70,07
«Чаноқ»	0,20	0,26	52,79	69,13	55,78
2-«Боёвут»	0,16	0,17	47,28	50,04	57,53
«Дружба»	0,05	0,05	41,32	43,29	8,29

ҲАДИК

(ҲАЖВИЙ ҲИКОЯ)

<>

Кассир Отавойнинг ясоғлиқ уйида икки меҳмон ўтирибди. Бири, пар ёстиқларга ястаниб олгани, раис Ботир ака, ўттиз беш ёшларда, шу ёшдаги кишига ҳеч ярашмайдиган даражада семиз. Иккинчиси ферма мудири Обидхўжа, ўтакетган қотма ва терақдек новча одам. Бутун санъатини ишга солиб раисга лаганбардорлик қилиб ўтирибди.

Ташқарида мотоциклнинг ғиқиллаб тўхтагани, сўнгра кимнингдир югуриб келаётгани эшитилди. Хиёл ўтмай эшик очилиб, остонада экспедитор Саидваққоснинг тарвуздек дум-думалоқ боши кўринди.

— Расвомизни чиқаришибди, — деди у энтикиб. Сўнг чўнтагидан газета чиқарди — Фельетон қилишибди...

Ботир ака шошиб қолди шекилли, газетанинг таркини топиб очолмай, унинг бир чеккасини йиртиб ҳам қўйди. Лекин газетани очгач, ҳапгу-манг бўлиб қолди. Наҳотки пионерлар газетасида колхоз амалдорлари танқид қилинса.

— Ҳеч гап йўқ-ку, — деди раис газетага кўз югуртириб чиққач. Обидхўжанинг рангига ҳам қон югурди.

— Ҳазил ҳам эви билан-да, — деди у чўнтагини пай-паслаб.

— Нега ҳазил бўлсин, — ўнғайсизланди Саидваққос, — мактабнинг олдидан ўтиб кетаётган эдим, директор Шокиров чақириб, сизларни танқид қилибди деди. Мен ўзимни босиб фельетон ёзишибдими деб сўрадим. Директор фельетонган ҳам баттар деди. Кейин мен яна ўзимни босиб «ўша газетани бир ўқисам мумкинми» дедим. Шокиров идорамга киринг, столнинг устида турибди деди-да, ўзи бир қучоқ дафтарни кўтариб, синфга кириб кетди... Столнинг устида мана шу газета турган экан, олдим-у, мотоциклга ўт босдим...

Шокиров ростгўй, ҳазилни ёқтирмайдиган жиддий одам. Демак, танқиднинг чиққани ҳам, газета янглиш келтирилгани ҳам рост. Меҳмонлар безовталаниб қолдилар. Туришмоқчи бўлишганди, уй эгаси қўймай, ош тайёр бўлай деб қолди, газетани беш минутда ўзим етказиб келаман, деб югуриб чиқиб кетди. Ҳаммалари ўйга толдилар. Обидхўжа хамакдек келадиган сариқ носқовоқни шошмасдан чўнтагидан чиқарди-да, қулоғига яқинроқ келтириб, силкитиб кўрди. Сўнгра кафтига нос ағдариб:

— Шу кеча тушимда оёғимни осмонга кўтариб, икки қўлим билан юрган эмишман-у,— деб ваҳимали оҳангда гап бошлади.

Раис заҳарханда билан кулди:

— Тушингиз ҳам ўзингизга ўхшаб бир бемаъники...

Орага яна гўристондек оғир жимлик чўкди. Учовларини ҳам аввал аллақандай хавотирлик, сўнгра ваҳима боса бошлади. Ҳаммалари ҳам фельетон менинг ҳақимда, энди чатоғим чиқди деб ўйлар, шу нафасда яна эҳтимол қаршимда ўтирган киши ҳақидадир, шундай бўлганда қандай яхши бўлардия, деб фикридан ўтказарди.

— Менимча, фельетонни бош бухгалтер уюштирган, — деди экспедитор, чуқур мулоҳаза қилаётгандек секингина гапириб.

— Бу партком Аббосовнинг иши,—бир кўзини қисиб, гўё очиқ қолган кўзи орқали ҳамма нарсани аниқ кўриб тургандек деди Обидхўжа. — Икки йилдан буён Ботирвой билан раисликни талашиб келади.

Обидхўжа кўз олдига яширин сўйилган қўйларни келтирди шекилли, секингина ух тортиб қўйди. Ҳатто биттаси қулоғининг остида қаттиқ маърагандек ҳам бўлди. Ферма мудири худди уйқудан уйғонгандек чўчиб тушди.

— Ахир ўзингиз буюргансиз-да,— деди у раисга томон хиёл эгилиб.

— Нимага? — истамайгина деди Ботир ака.

— Сўйишга...

— Кимни сўйишга?! — Ботир ака қўрқиб кетди. У юмшоқ тўшакда ёнбошлаб ётган эди, ўнгарилиб Обидхўжага қарайман деб чойи тўла чойнакни тепиб юборди, чойнак синди.

— Қўйларни...

— Э, одам бўлмай кетинг-е, — деди Ботир ака жаҳл билан. — Касал бўлиб ўлган деб доктордан справка олиб қўймаганмисиз?

— Ҳаммасига эмас-да... — деди Обидхўжа худди кундалигидаги «2» баҳоларини дадасига кўрсатаётган ўқувчи боладек талвасага тушиб.

Раис қаттиқ уҳ тортиб юборди. Ҳали чойнак синиб, чой тўкилганда тиззаси куйиб қолган Саидваққос куйган жойини пуфлаб узоқ жим ўтиргач, ниҳоят, ўз дардини айтиб йиғлай бошлади. Унга биров агар шошилмасдан гапирсанг, раис ҳамма қилмишларингни кечириб юборади деб тайинлаб қўйгандек битта-битта сўзлар эди:

— Сизлар ҳам... Бу ерда ўзимизку, теппа-тенг олгансизлар... Ҳа, мен ўшанда айтган эдим-а, ҳо раис, кўза кунда синмайди, кунига етиб синади деб, мана айтганим келди...

Саидваққос ҳаммом қурилишига келтирилган ёғоч тахталарни баъзи бир кишиларга улашиб юборган экан. (Кечаси бўлгани учун янглишиб, ўзи пича кўпроқ олиб қўйибди).

— Кўп инжиқлик қилаверманг! — гапни бўлди раис. — Мен сизга қачон буйруқ берганман?

— Бергансиз!

— Берганим йўқ.

— Бергансиз!! — экспедитор сакраб ўрнидан туриб кетди. — Соли яллачиникида ўтирганда нима деган эдингиз? Ҳа...

Ботир ака бошмақолани аввал ичида, сўнгра овоз чиқариб ўқиди. Баъзи бир колхоз раҳбарлари лаганбардорларнинг мақтовига маҳлиё бўлиб, фойдали танқиддан чўчиётганлиги ўзига ҳам, ўзагага ҳам зарар келтираётганлиги фош қилинган эди.

— Худди шундай! — деди раис ўйга толиб.

— Бизнинг фамилиямиз йўқку!—Обидхўжа худди ёмон туш кўриб, яхши таъбир эшитган ихлосманддек қувониб кетди.

Уй эгаси Отавой ҳам гап навбати ўзига келганини сезиб, қизиқ бир нарса айтиб раисни кулдирмоқчи бўлган эди, Ботир ака бетоқатлик билан қўл силтади:

— Мажлис ёпиқ, боринг ошни сузиб чиқинг!

Худойберди ТУХТАБОЕВ.

Бизнинг календарь

МАШҲУР АМЕРИКА ЁЗУВЧИСИ

Талантли америка ёзувчиси ва ўткир публицист Самюэл Ленгхорн Клеменснинг туғилганига бугун 125 йил тўлади. У ўзининг адабий асарларини Марк Твен таҳаллуси билан ёзган. Ёзувчи роман ва ҳикояларида, публицистик мақолаларида меҳнаткаш халқнинг оғир турмушини, капитализм шароитидаги ҳаёт машаққатларини реалистик тасвирлаб берган, эксплуататорлар ва уларнинг босқинчилик сиёсатини фош этган. Шу сабабли ҳам дунёдаги меҳнаткаш китобхонлар, шу жумладан совет кишилари унинг асарларини севиб ўқийдилар.

Марк Твен 1835 йил 30 ноябрда Миссури штатида қишлоқ судьяси оиласида туғилади. 12 ёшидаёқ отасидан етим қолган бола тиригичлик ташвишини тортишга мажбур бўлади. У босмахонада ҳарф терувчи ва Миссисипи дарёсида лоцман бўлиб ишлайди, армия сафида бўлади, репортёрлик қилади. Ана шундай оғир турмушнинг ўзи Марк Твенга ҳаётни чуқур ўрганиш имконини беради.

1883 йилда Марк Твен таҳаллуси билан ёзувчининг дастлабки асарлари пайдо бўла бошлайди. Кичик ҳажмдаги сатирик ва юмористик ҳикоялар устаси Марк Твеннинг номи мамлакатга тез тарқалади. У ўзининг «Қалаверасдан чиққан машҳур сакровчи қурбақа», «Мен қишлоқ хўжалик газетасига қандай редакторлик қилдим», «Мени губернаторликка қандай сайладилар» каби ҳикоялари ва «Чет эллардаги соддадиллар» номли ўткир очерклар китобида танқидий реализм адабиётининг энг яхши традицияларини давом эттиради.

Марк Твеннинг дунёга машҳур бўлган «Том Сойернинг бошидан кечирганлари» ва «Гекльберр Финнинг бошидан кечирганлари» номли икки романи юксак демократизм руҳи билан суғорилган. Автор бу асарларида пул учун даҳшатли жиноятларга бориб етувчи пасткаш бой—амалдорлар дунёсига юксак ҳислатлар эгаси бўлган оддий кишиларни қарамақарши қўяди. Унинг «Шаҳзода ва гадой» номли машҳур романида ҳам эксплуататорлар ҳаёти билан меҳнаткашларнинг ҳуқуқсизлиги, оч ва қашшоқлиги контраст равишда ифода этилган. Романда ёзувчи чуқур демократик ғояларни олға суради.

Марк Твеннинг империализмга қарши ёзган асарларида долларнинг инсон устидан ҳукмронлиги, америка монополистларининг босқинчилик сиёсати шафқатсиз фош қилинади. Жумладан ёзувчи Америка Қўшма Штатлари томонидан Филиппин оролларининг босиб олинишини қаттиқ қоралайди. Марк Твеннинг шу мазмундаги асарлари тинчлик учун, империализм кирдикорларига қарши курашда авж олган бизнинг ҳозирги кунларда ҳам катта аҳамият касб этмоқда.

Редактор З. И. ЕСЕНБОЕВ.

Тошкентнинг тамоша заларида

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА— 30/XI да **Оққуш кўли**. 1/XII да **Трубадур**.

ХАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА— 30/XI да **Тоға-жиянлар**. 1/XII да **Алишер Навоий**.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Артист **Анатолий Фурманов гастролининг давоми** (иллюзион аттракцион) ва **цирк тамошалари**. Кеч соат 7 яримда бошланади.

Жорди — «ВАТАН», «ИСКРА», «ЎЗБЕКИСТОН», «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Қувноқ қаҳрамонлар — НАВОИЙ номли, «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Инсон тақдири — НАВОИЙ номли (кеч соат 5 да ўзбек тилида).

«ПРОМВЕНТИЛЯЦИЯ»
МОНТАЖ БОШҚАРМАСИГА

Тошкент ва Олмаликда ишлаш учун:

4. 5-разрядли **тунукасос слесарлар**, 4, 5, 6-разрядли **вентиляциячи слесарлар**

КЕРАК

Меҳнат ҳақи ишбай асосида тўланади.

Тошкент шаҳар, Навоий кўчаси, 22-уйда кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин.

РАНГЛИ ФОТОПЛАКАТЛАРГА ОБУНА ҚИЛИШ ДАВОМ ЭТМОҚДА

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриёти 1961 йилда ўзбек ва рус тилларида 24 та рангли фотоплакат чиқаради.

Плакатларда ўзбек халқининг халқ хўжалигини янада ривожлантириш йўлида КПСС XXI съезди қарорларини муваффақиятли амалга ошириш учун, етти йилликни муддатидан илгари бажариш учун курраши акс эттирилади.

Оғир ва енгил саноатнинг ютуқлари, завод-фабрика ва қурилишлардаги илғор кишиларнинг муваффақиятлари кўрсатилади.

Бир қанча плакатлар республика қишлоқ хўжалигини, айниқса унинг асосий тармоғи — пахтачиликни кескин юксалтиришга бағишланади.

Шунингдек, бу плакатларда республика маданияти ва фанининг муваффақиятлари ҳақидаги (олий ўқув юртлари, мактаблар, театрлар, колхоз клублари, спорт ва бошқа темалардаги) материаллар ҳам босилади.

Пиллик обуна ҳамма алоқа ва «Союзпечать» бўлимларида 1961 йил 31 декабргача қабул қилинади.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриёти.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси.

Р. 08303. Нашр. А. 1926.